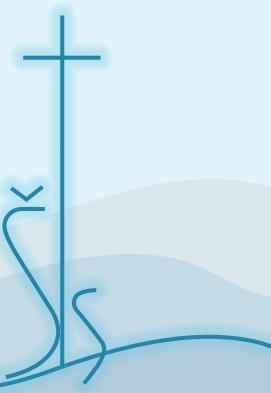

ODJECI

iz života Provincije Presvetog Srca Isusova
Školskih sestara franjevaka – Split, Lovret

ODJECI

iz života Provincije Presvetog Srca Isusova
Školskih sestara franjevaka – Split, Lovret

God. 2019./XLIX.

Br. 1/192

Sadržaj

Riječ uredništva.....	3
Riječ provincijalne predstojnice	5

IZ GENERALATA

IZ PROVINCIJALATA

Sa sjednica Provincijalne uprave.....	8
Obavijesti	9

ZBIVANJA I OSVRTI

Biblijski likovi i naše vrijeme	12
Posjet sestrama u DR Kongu.....	12
Blagoslov kapele i kuće u Trpnju.....	13
Seminar za kandidatkinje	15
Glazba snažno utječe na duhovnost čovjeka	16
U duhu molitve i zahvaljivanja za 150 godina postojanja Družbe	17
Dan svjedoka vjere.....	22
Hvaljen budi Gospodine Bože moj, sretno dijete ja sam uz blagoslov tvoj!	22
Osvrt na duhovnu obnovu.....	24
Iz riznice života sestara jubilantkinja	25
S. Zorana Penić	25
S. Borislava Kovač.....	26

JEKA IZ AFRIKE

Putevima Gospodnjim.....	28
Hodočašće učenica	28

USKRSNE ČESTITKE

Uskrsne čestitke	30
------------------------	----

NAŠI POKOJNICI

S. M. Leopolda Kleva.....	34
S. M. Paulina Kurtović	36
Sestre naše Družbe	38
Rodbina sestara.....	38
Zahvale.....	39

PRILOZI

Baštinici Kristovi	42
Molitvena nakana Lemontske provincije	44
Molitvena devetnica "Hrvatska moli za život!"	51

Riječ uredništva

Veliki jubilej Družbe: 150. obljetnica njezina utemeljenja, okosnica je prvog broja Odjeka u ovoj godini na čije obilježavanje nas, u vidu susretanja i zajedništva te posredovanjem jubilejskog oprosta, potiče i vrhovna predstojnica s. Klara Šimunović. Osvrte na do sada upriličene susrete, zajedno sa osvrtom na blagoslov kapelice i obnovljenog dijela kuće u Trpnju, zapise o duhovnim obnovama i seminarima te nedavno u splitsko-makarskoj nadbiskupiji obilježenom Danu svjedoka vjere donosi rubrika *Zbivanja i osvrti*, upotpunjena svjedočanstvima iz riznice života naših sestara jubilantkinja.

Početkom nove godine svjedočili smo i nemalom broju prijelaza naših najmilijih iz ovog vremenitog u vječno, iznenadnih i naslućivanih, a spomen na njih donosimo u rubrici *Naši pokojnici*.

Javile su nam se i naše sestre iz Afrike, prilažemo uskrsne čestitke sestrinskih zajednica, te poticajne i informativne priloge.

U susret Usksru preobrazimo nestrpljivost naših skučenih, skromnih i plašljivih nadanja. Učimo se trpljenju u šutnji te kušnjom postojanosti budimo iznad svakodnevnih iskušenja. Ohrabrimo se proći vazmenim prolazom i prepoznati Usksloga.

Sretan uskrs žele sestre iz uredništva!

Riječ provincijalne predstojnice

Drage sestre!

Liturgijska mjera vremena svojim cikličkim kretanjem uvodi u korizmu – razdoblje dubljeg preispitivanja i zbiljski povratak istini. Sviest o krhkosti života i prolaznosti lažnog sjaja ovozemnih stvarnosti te iskustvo osobne grješnosti trebalo bi nas privesti skrušenosti u kojoj se oči naših duša otvaraju novom pogledu na sebe, bližnje i poslanje koje nam je povjereni. U duhu takve poniznosti Gospodin nam se daje prepoznati kao Milosrdni koja opršta, Dobrota koja zacjeljuje i Ljubav koja obnavlja.

Jubilarne godine, poput ove koju naša Družba slavi, oduvijek su bile vrijeme udjeljivanja oprosta. I dok zahvaljujemo Bogu za povlasticu oprosta u našim kapelama pozvane smo i svoj nutarnji hram učiniti mjestom milosti i oprštanja.

od nas takva poistovjećivanja. Naprotiv, biblijska scena Isusovog pranja nogu učenicima neka nam posluži kao poticaj i svojevrstan ispit našega stava prema Isusu i čistoće našeg odnosa prema drugome. Neka nas udaljenost između Riječi Božje i naše životne stvarnosti ne obeshrabri, nego malim, svakodnevnim gestama pokazujmo dobru volju i otvorenost bližnjemu kako bismo rasle u ljubavi. Ponekad i mali korak može premostiti velike daljine.

Jubilarne godine, poput ove koju naša Družba slavi, oduvijek su bile vrijeme udjeljivanja oprosta. I dok zahvaljujemo Bogu za povlasticu oprosta u našim kapelama pozvane smo i svoj nutarnji hram učiniti mjestom milosti i oprštanja. Znano nam je da neoprštanje sputava radost i zatvara nas u besplodno bavljenje sobom i vlastitom povrijedenošću. Stoga, iz zahvalnosti i vjere u Boga koji opršta, u tišini i skrovitosti svog srca podijelimo i mi oproste onima koje smatramo svojim dužnicima, i to besplatno i bezuvjetno. Pritom ne zaboravimo da smo i same, danomice, potrebne oprosta te da smo dužnice i Bogu i bližnjemu.

Nada, o kojoj ove godine intenzivno razmišljamo, neka bude pratiteljica našem hodu strmim i neprohodnim putevima. Ona nas, zajedno s vjerom i ljubavlju, drži u zajedništvu s Bogom i daje životnu radost, polet i snagu za prevladavanje teškoća. Drugujući i snažeći se Božjom riječju hodimo dalje radosne dopuštajući da slava Uskrslog prosijava kroz naše živote.

Ovim mislima, drage sestre, želim vam radostan i blagoslovlijen Uskrs!

s. Andrea Nazlić, provincijalna predstojnica

IZ GENERALATA

Prot. n. 333c/2019

Korizma, 2019.

Svim sestrama Družbe

Drage sestre!

U radosti i predanosti Božjoj volji nastavljamo milosni hod jubilarnog slavlja Družbe. Uz redovitost življenja ugrađujemo i tiho pohranjujemo u svoja sjećanja bogata iskustva sretanja i zajedništva koja se ostvaruju preko pjesme i glazbe, posredovanjem jubilejskog oprosta, u odvažnosti misijskih početaka i drugih inicijativa za dobro bližnjih.

Znakovito je da u godini našega Jubileja korizmu započinjemo 6. ožujka, na spomendan rođenja i smrti Majke Margarite. U tome prepoznajemo novi snažan poticaj da se i u ovom liturgijski jakom vremenu još više nadahnjujemo na njezinu primjeru žene ukorijenjene u vjeri te da dopustimo da nas nadahne i osvoji njezina odlučnost i postojanost, osobito kada se treba žrtvovati za najpotrebnije. Korizmeni hod će nam u tome pomoći uvodeći nas u otajstvo raspete Kristove ljubavi i približujući nas proslavi njegova uskrsnuća.

U svom obraćanju posvećenim osobama, papa Franjo vrlo često ističe da posvećeni život mora biti *u pokretu, u hodu*. Jer samo u pokretu, u hodu u Božjoj prisutnosti, težeći i naстоjeći oko savršenosti, posvećeni je život neporočan, cjelovit, inače stagnira i gubi svoju snagu i privlačnost.

Potrebno je dakle dati se pokrenuti, kako smo to ustvrdile na posljednjem vrhovnom kapitulu, dopuštati da nas trajno pokreće *sveti nemir* (usp. *Zaključni dokument*, br. 31-33). Znamo da nije uvijek lako prepustiti se *svetom nemiru* Božje prisutnosti i pokrenuti vitalne promjene u samima sebi i u zajednici. U nekim slučajevima pitanje je želimo li doista izaći iz pasivne prisutnosti, mlakosti, umora i izoliranosti. Sile unutarnjih neizmirenih i neoslobodjenih prostora povlače nas natrag. Iako često prekriveni, snažni su i vanjski utjecaji svijeta na naš život i naš hod za Učiteljem. Zbog zatvorenosti srca i misli u našem hodu se događaju zastoji, odgađaju se potrebne promjene, a time se zamagljuje i obzor novoga puta. Jasno nam je da to nije dobro za nas i da na taj način nećemo donijeti plodove svoga djelovanja.

Zbog povećane starosne dobi te tjelesne, a često i duhovne, nemoći sestara u našim provincijama i Regiji sve više slabi fizička pokretljivost. Sve više prevladava "stabilni" način života. Ali, drage sestre, to nas ne priječi da našu prisutnost, u velegradu ili pak maloj seoskoj sredini, učinimo proročki znakovitom i da ona bude "*u izlasku*" - *u hodu*. Naprotiv, duboko živeći pashalnu dimenziju posvećenoga života u kojoj se učvršćuje vjernost Bogu u skrovitosti života, prihvaćanju patnji, šutljivoj žrtvi, prepuštanju njegovoj volji (usp. VC 23-24) naše zajednice bit će mesta Božje blizine, duhovnog osvježenja i utjehe za druge. Jer, Bog je prisutan u onima koji s njim hode, ili poput Ilike, pred njim stope (usp. 1 Kr 17, 1).

Evo sad je vrijeme milosno (2 Kor 6, 2), vrijeme korizme. Providenosna je to prilika da svaka od nas, u bilo kojoj životnoj dobi, uvidi potrebu trajnog obraćenja, da se spusti u svoje središte i obnovi temeljnu motivaciju i istinu svoga posvećenja: slijediti Učitelja (usp. *Radujte se*, 6). On ide pred nama. U hodu s Njim postajemo sigurnije i odvažnije, ali i svjesnije svojih grijeha, propusta i nedosljednosti. Prepuštajući da nas On vodi, budimo spremne ostaviti "svoj put" kada uvidimo da ne odgovara Njegovu putu. A njegov put vodi kroz pustinju koja u sebi krije kušnje, napasti, strah, opsjene, iluzije. U hodu pustinjom izdržavaju samo hrabri, oni osnaženi i prosvijetljeni Božjom riječju. Taj hod za njih postaje hod čišćenja, učvršćenja vjere i jačanja nade.

Kristovim putom se hodi noseći križ u vjernosti - do Golgote. On nas svojim primjerom ohrabruje da zbog straha ne posustajemo niti da zbog nemarnosti zastajkujemo. "Ustrajati sve do Golgote, iskusiti kako nas razdiru sumnje i nijekanja, radovati se divoti i čudesnosti Uskrsa, sve do očitovanja Duhova i evangelizacije narodâ, sve su to ključne odrednice radosne vjernosti jer su sastavni dio *kenoze*, one vjernosti koju se proživljava kroz čitav život također u znaku mučeništva ali ujedno dioništrom u životu uskrsloga Krista: 'S križa, tog najvišeg čina milosrđa i ljubavi, ponovno se rađamo kao novo stvorenje (Gal 6, 15)'." (*Radujte se*, 6)

Ovih milosnih korizmenih dana s pouzdanjem prepustimo Gospodinu svoje putove, s Njime hodimo k slavi Njegova uskrsnuća, u nadi otvorene za budućnost koju nam On dariva.

Blagoslov Božji i zagovor naših preminulih sestara koje, vjerujemo, već uživaju nebesku slavu neka nas sve prati, osobito u Godini našega jubileja, do ponovnog susreta u zajedništvu vječnoga blaženstva.

Blagoslovljen korizmeni hod i sretan Uskrs!

s. M. Klara Šimunović
vrhovna predstojnica

IZ PROVINCIJALATA

Sa sjednica Provincijalne uprave

Split, 10. prosinca 2018.

Učinjen je osvrt na zbivanja od prethodne sjednice Provincijalne uprave a odnose se na obilježavanje Jubilarne godine Družbe te 50. obljetnicu zajednice sestara u Frankfurtu.

Na osnovu zapisnika Misiskog vijeća od 17. studenoga 2018. godine razmotreno je stanje u Misiji u DR Kongu. Budući da sestre sve više poboljevaju a bolničko liječenje u DR Kongu postaje sve skuplje, odlučeno je da se sestre, novakinje i postulantkinje učlane u Udrugu zdravstvene zaštite.

Utvrđen je datum blagoslova obnovljene kuće i kapele u Trpnju – 3. siječnja 2019. godine.

Odlučeno je da duhovna priprava za proslavu dijamantnog i zlatnog jubileja sestara bude od 21. do 26. lipnja 2019. u samostanu u Zadru, Trg Gospe Loretske 10.

Zbog promjena služba pojedinih sestara donesene su neke izmjene u sastavu Provincijskih vijeća i sekcija: s. Ivka Piplović više nije članica Vijeća za misije nego Vijeća za odgoj; s. Željka Čeko i s. Karolina Bašić nisu više članice Vijeća za odgoj; s. Željka je članica Vijeća za misije; na osobni zahtjev s. Helena Rašić nije više članica Sekcije za predškolski odgoj.

Provincijalne savjetnice su upoznate da je prema Provincijskom planu 2017.-2022. potrebno upriličiti seminar za sve sestre Provincije na temu *Suradnja i dijeljenje naše karizme s laicima kao udioništvo u Kristovoj kraljevskoj službi*.

Split, 19. siječnja 2019.

S plijetetom smo se spomenule s. Leopolde Kleva koja je 15. siječnja preminula u samostanu u Zadru.

Sagledano je stanje bolesnih sestara i tijek njihova liječenja.

Razmotrene su i povoljno riješene molbe s. Marije Matanović i s. Espérance Tumaini Safari za obnovu redovničkih zavjeta.

Pročitan je zapisnik sjednice Misiskog vijeća od 27. prosinca 2018. godine. Prihvaćen je prijedlog sestara u Misiji da priprema za doživotne zavjete s. Anne-Marie Mukundwa Kalinga bude od 7. travnja do 22. svibnja 2019. u Centru za duhovnost Amani u Bukavuu.

Provincijalna predstojnica najavila je da u mjesecu veljači počinje s kanonskim pohodom sestrinskim zajednicama.

Split, 8. ožujka 2019.

Razmotreni su dopisi Vrhovne uprave s pitanjima vezanim za:

- susret provincijalnih predstojnica i regionalne predstojnice s Vrhovnom upravom 9. i 10. rujna 2019. u Repnjama (Slovenija);

- IX. susret odgojiteljica i Prvi susret sestara s privremenim zavjetima na razini Družbe od 17. do 24. kolovoza 2019. u u Rosentalu (Austrija).

Provincijalna predstojnica izvjestila je o radu skupštine Franjevačkog instituta za kulturu mira i plenarne sjednice Vijeća franjevačkih zajednica koje su se održale 25. siječnja 2019. u Zagrebu na kojima je prisustvovala.

Provincijalna ekonoma izvijestila je o 2. *stručnom skupu ekonoma* redovničkih zajednica koji je u organizaciji Hrvatske redovničke konferencije (HRK) održan 12. veljače u franjevačkom samostanu u zagrebačkoj Dubravi.

Provincijalne savjetnice upoznate su sa slijedećim susretima koje organizira HRK:

Stručni skup za djelatnike u katoličkim vrtićima 15. i 16. ožujka 2019. u Dječjem vrtiću u Zagrebu, Vrhovec 29; *Hodočašće redovnica Zagrebačke nadbiskupije* 6. travnja u Krašić, mjesto rođenja i preminuća blaženoga Alojzija Stepinca; *Seminar za sestre juniorke* od 3. do 6. svibnja 2019. u Karmelu Svetog Ilije, Buško Jezero; *48. vijećanje redovničkih odgojitelja i odgojiteljica* od 16. do 18. svibnja 2019. u pastoralnom centru župe Sv. Josipa u Ličkom Osiku.

Pročitan je i razmotren zapisnik Misijskog vijeća od 2. ožujka 2019. godine. Prihvata se da s. Anne-Marie Mukundwa Kalinga 13. lipnja 2019. godine položi doživotne zavjete; da s. Emilienne Nankafu bude jedno vrijeme u Hrvatskoj radi učenja hrvatskoga jezika.

Provincijalna predstojnica izvjestila je o kanonskom pohodu zajednicama koje je posjetila: Pag, Knin, Zagreb - Vrbanićeva 35 i Imotski.

Provincijalna ekonoma predočila je Godišnji obračun provincijalne blagajne i svih zajednica Provincije za 2018. godinu te prikazala tijek radova kroz proteklu godinu na obnovi kuće u Zagrebu, Jordanovac 55. Raspravljaljalo se i o drugim radovima koje je potrebno učiniti u našim kućama.

s. Karolina Bašić, *provincijalna tajnica*

Obavijesti

Predstavljanje knjige Jadranke s. Rebeke Anić i Irene Sever Globan *Marija Magdalena: od Isusove učenice do filmske bludnice*, u organizaciji Instituta društvenih znanosti Ivo Pilar, bilo je 17. prosinca 2018. u knjižnici i čitaonici Bogdana Ogrizovića u Zagrebu, a 20. veljače 2019. u Pinakoteci samostana Gospe od Zdravlja u Splitu. Na predstavljanju su bile i sestre naše Provincije.

Predbožićna duhovna obnova za redovnice Splitsko-makarske nadbiskupije održana

je 16. prosinca 2018. u našoj kapeli u provincijalnom središtu u Splitu upravo stoga što se u Jubilarnoj godini uteviljenja naše Družbe u kapelama svih sestrinskih kuća može zadobiti potpuni oprost. Duhovnu obnovu predvodio je nadbiskup mons. Marin Barišić. U ime svih redovnica božićnu čestitku ocu Nadbiskupu izrazila je provincijalna predstojnica s. Andrea Nazlić i uručila mu prigodni dar - *afričke jaslice* - kao znak naše povezanosti sa sveopćom Crkvom.

Kalendar. Povodom Jubilarne godine Družbe, a na prijedlog provincijske Sekcije za sakristansku službu, tiskan je prigodni kalendar za 2019. godinu ilustriran cvjetnim aranžmanima naših sestara. Svaki mjesec nosi jednu misao Majke Margarite Pucher, prve vrhovne predstojnice Družbe. Označeni su datumi patrona sestrinskih kapela te značajni susreti na razini Provincije i Družbe tijekom 2019. godine. U kalendaru su fotografije sestrinskih kapela s naznakom mogućnosti zadobivanja potpunog oprosta koji je papa Franjo udijelio Družbi u Jubilarnoj godini.

Blagoslov. Na spomendan Presvetog Imena Isusova 3. siječnja 2019. dubrovački biskup mons. Mate Uzinić blagoslovio je kapelu i obnovljeni samostan u Trpanju.

Radni susret sestara katehistkinja, orguljašica i sakristanka naše Provincije u organizaciji Sekcije za glazbu održan je 5. siječnja 2019. u provincijalnom središtu u Splitu.

Sastanak. U samostanu sestara Bosansko-hrvatske provincije u Zagrebu, Držićeva 31/2, održan je 10. siječnja 2019. susret sestara voditeljica zborova četiriju provincija (Mariborske, Mostarske, Bosansko-hrvatske i Splitske) radi dogovora za nastup prigodom slavlja Jubileja Družbe u Mostaru 2. i Sarajevu 3. ožujka ove godine te za središnju proslavu 150. godišnjice utemeljenja Družbe 7. rujna 2019. u Mariboru. Iz naše Provincije na susretu je bila s. Mirja Tabak.

Međuprovincijski seminar za kandidatkinje na temu *Molitva* održan je od 17. do 19. siječnja 2019. u Bijelom Polju.

Obnova zavjeta. U kapeli provincijalnog središta u Splitu 1. veljače 2019. godine tijekom euharistijskoga slavlja s. Marija Matanović obnovila je redovničke zavjete na godinu dana. Zavjete je primila provincialna predstojnica s. Andrea Nazlić.

Dana 9. veljače u samostanskoj kapeli u Luhwinji u DR Kongu s. Espérance

Tumaini Safari također je obnovila zavjete na godinu dana. Zavjete je primila povjerenica sestara u Misiji, s. Mislava Prkić.

Zvanje mentora. Naša s. Vjera Gulić, vjeroučiteljica u OŠ Ivan Mažuranić u Hanu i područnim školama u Bajagiću, Gljevu i Gali, promovirana je u zvanje mentora vjeroučitelja 8. veljače 2019. godine na svečanoj promociji u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu.

Dan bolesnika. Povodom Dana bolesnika u provincijalnom središtu u Splitu 9. veljače, u organizaciji Sekcije za medicinsku i socijalnu službu provincijskog Vijeća za apostolat, upriličen je susret na temu *Probavni sustav u starijoj životnoj dobi*. Predavanje je održao doc. dr. sc. Damir Bonacin. Na susretu su bile i sestre drugih redovničkih zajednica iz Splita.

I sestre u našoj kući u Zagrebu, Jordanovac 55, obilježile su Dan bolesnika. Predavanje na temu *Povišeni krvni tlak* imao je dr. Boris Blašković.

Kršćanski glas u medijima tema je seminara koji se u organizaciji Vijeća franjevačkih zajednica 21. i 22. veljače za poglavare i poglavarice redovničkih zajednica održao u samostanu franjevaca u zagrebačkoj Dubravi. Na seminaru je bila i naša provincialna predstojnica s. Andrea Nazlić.

Natjecanje iz vjeronauka. Na Nadbiskupijskom vjeronačnom natjecanju učenika osnovnih i srednjih škola početkom ožujka na temu *Svjedoci Radosne vijesti u hrvatskom narodu* u Solinu prvo mjesto u kategoriji srednjih škola osvojili su učenici Nadbiskupijske klasične gimnazije Don Frane Bulić iz Splita pod vodstvom s. Stele Mijić; na županijskom/ biskupijskom natjecanju s područja Dubrovačke biskupije treće mjesto osvojili su vjeroučenici ugostiteljske škole iz Dubrovnika pod vodstvom s. Marte Škorić.

Na biblijskoj olimpijadi koncem ožujka na temu *Velikani vjere u Hrvata* u organizaciji Hrvatskoga dušobrižničkog ureda iz Frankfurta na Majni održanoj u Obetshausenu najviše bodova osvojila je II. ekipa HKŽ Frankfurt/M koju su pripremali s. Filip Smoljo i fra Ivan Čikara.

Kandidatkinja Katarina Znaor otpuštena je 17. ožujka ove godine.

Dan svjedoka vjere na razini Splitsko-makarske nadbiskupije ove godine proslavljen je 24. ožujka u samostanskoj kapeli na Lovretu.

Godišnji međuprovincijski susret odgojiteljica i provincijalnih predstojnica bit će 26. i 27. travnja 2019. u Zadru, Trg Gospe Loretske 10.

Proslava jubileja redovničkoga života i 150. obljetnice Družbe bit će u provincijalnom središtu u Splitu 28. lipnja 2019. na svetkovinu Presvetoga Srca Isusova. Euharistijsko slavlje s početkom u 10.30 sati predvodit će nadbiskup mons. Marin Barišić.

Ispričavamo se što je u prethodnim *Odjecima* došlo do pogreške glede godina s. Roze Totić i s. Beate Milas. One slave 85. a ne 90. rođendan.

ZBIVANJA I OSVRTI

Biblijski likovi i naše vrijeme

Tri biblijska ulomka o Jakovu i Ezavu bila su okosnica duhovne obnove za srednjoškolce, upriličene slijedom redovitih ciklusa u našem samostanu na Lovreću. Karakterne suprotnosti dvojice braće i njihovih roditelja bile su nit vodilja kojom su se preispitale vrijednosti obitelji i njenih članova u današnjem društvu. Donosimo osvrt i zapažanja sudionika obnove.

Na obnove dolazim kako bih učvrstio svoju vjeru i odmakao se od problema koji me danas pritišću, posebno škole i testova koji su češći pri samom završetku polugodišta i zahtijevaju puno rada i truda. Jedna od tema koju smo na ovoj duhovnoj obnovi obradili bila je *zavist između braće i ljubav roditelja prema njihovoј djeci*. Tri biblijska ulomka o Jakovu i Ezavu uzeli smo za temelj naše rasprave, analizirali smo ih i prezentirali po grupama. Došli smo do različitih zaključaka, od kojih izdvajamo dva nama najvažnija: svatko drugačije vidi i doživjava ljubav; nikad ne bismo trebali procjenjivati tko koga više voli. Obitelj je u današnjem društvu postala goruće pitanje zbog nametanja raznih zakona i konvencija koji obitelj prikazuju na raznorazne načine. Ali baš zbog toga kršćanske obitelji moraju ojačati u svojoj vjeri i pokazati se svjetлом svijeta, živeći po zakonima koje naučava Gospodin.

Druga tema o kojoj smo govorili odnosila se na *prijevaru i nepravdu*. Svi se možemo složiti kako je jedan od neugodnijih osjećaja biti prevaren i izigran. Kao što su Jakov i njegova majka izigrali Izaka i Ezava, tako i mi nerijetko pokušavamo izigrati druge ljudе i to želimo opravdati kako bi smanjili osjećaj krivnje. Ali u trenutku kad je nama nanesena nepravda, pod svaku je cijenu želimo dokazati i boriti se protiv nje.

S. Lidija Matijević ponovno se pobrinula za ugodno ozračje u samostanu na Lovreću, 15. prosinca o. g., u kojem srednjoškolci mogu slobodno govoriti o svojim promišljanjima a da pritom ne budu ismijani – naprotiv: osjećajući se dobrodošlima i prihvaćenima. Ugodnom ozračju doprinijela je i pomno odabrana klasična glazba.

Ivan Burazin

Posjet sestrama u DR Kongu

Prigodom blagoslova kuće i kapele novootvorene misijske postaje Bosansko-hrvatske provincije u Rwentobo u Ugandi, našu zajednicu u DR Kongo posjetile su s. Kata Karadža provincijalna predstojnica Bosansko-hrvatske i s. Urša Marinčić, članica Mariborske provincije, čiji zapis o susretu sa sestrama i podijeljenim iskustvom pastoralnog djelovanja donosimo u nastavku.

Za vrijeme našega boravka u Bukavuu od 16. do 19. prosinca ove godine posjetile smo sve četiri zajednice sestara i mjesta

gdje djeluju: Luhwinja, Nyantende, Nguuba i Muhungu. U razgovoru i druženju sa sestrama te obilascima mjesta upoznale

smo se također i s njihovom misijskom djelatnošću. Doista je bilo predivno vidjeti što sve danas sestre čine za potrebite i siromašne, a također i što su sve učinile djelujući više od četrdeset godina. Osim sestara Hrvatica, lijepo je vidjeti i duhovna zvanja mladih sestara domorotkinja kao i mladih djevojaka u početnom odgoju.

Posjetile smo grob naše mučenice, s. Clare Agano Kahambu, koja je ubijena prije dvije godine i pokopana u mjestu Luhwinja, gdje su sestre započele svoje misijsko djelovanje 1974. godine. Prije dolaska sestara u ovo mjesto ono je bilo prava pustinja, a sada je zahvaljujući upravo njima u Luhwinji otvorena domaćinska i osnovna škola, bolnica, dječji vrtić i još puno toga.

Sestre su predane i bez straha pomažu ljudima a posebno najpotrebitijima. Lijepo je vidjeti da osobitu važnost polažu na

odgoj mladih, s druge strane teško je vidjeti ljude koji su na rubu, na periferiji. Iako je politička situacija dosta nesigurna, čini se da narod prihvata stvarnost života i svoju svakodnevnicu koja nije lagana. Unatoč takvim životnim uvjetima na ljudima se ipak primjećuje radost i ljepota zajedništva. Nevjerojatno je kako jedni drugima pomazu i kako mnogi rade teške fizičke poslove.

Iako smo provele kratko vrijeme u Kongu vratile smo se u naš Rwentobo obogaćene susretima sa sestrama. Osjetile smo bilo jedne vrlo bogate zemlje prirodnim bogatstvima ali i siromašne, nesređene i nesigurne.

U srcu nam je ostala zahvalnost za sestarski primjer nesebičnog redovničkog predanja, života i misijskog djelovanja.

s. Urša Marinčić

Blagoslov kapele i kuće u Trpnju

U kronici naše trpanjske zajednice spomenan Presvetog imena Isusova, 3. siječnja 2019., ostat će zabilježen kao dan kad smo svečanim euharistijskim slavljem i blagoslovom kapelice obilježile temeljitu obnovu kuće, koja je uistinu bila potrebna. A o tomu mogu posvjedočiti brojne sestre koje su nas posjećivale, osobito u ljetnim mjesecima.

Naša je sestrinska zajednica odavna prisutna u Trpnju, od 1942. godine, a kuću u kojoj danas stanujemo sestra-ma je darovala gospođa Danica Belin. Uz pastoralno djelovanje u župi i katehizaciju sestre su svoje egzistencijalne potrebe podmirivale i od težačkoga rada na polju. No, skromni uvjeti nisu umanjili sestrinsku gostoljubivosti. Naime, trpanjska je morska oaza idealno mjesto za mir, odmor za dušu i tijelo, pa su mnoge sestre rado dolazile i danas dolaze provesti svoj godišnji odmor u našoj zajednici. S godinama, unatoč pokojim ulaganjima, kuća je postajala sve trošnija i zahtjevnija za održavanje. To je prepoznala i provincijalna uprava te se 2015.

godine pristupilo djelomičnom saniranju donjeg dijela kuće, fasade i krova. Bogu hvala da je i ostatak kuće dočekao temeljitu obnovu kojoj se pristupilo nakon Provincijalnog kapitula 2016. godine kada je odlučeno da se kuća u potpunosti obnovi.

Premda smo radosno primile vijest o obnovi priznajemo da nam nije bilo lako, u umirovljeničkoj dobi i uz zdravstvene poteškoće, izdržati sve napore koje je obnova iziskivala te život u izlasku iz jednog u drugi prostor. Sad nam se, s kraja, čini da je ipak brzo prošlo i da smo dobro iznijele svoj dio radova. A što se tiče struke dobro smo prošle jer nam strop nije pao na glavu. Rekoše da je bio odveć trošan što se uočilo tek tijekom radova. A naši radnici, što za njih reći. Narodski rečeno radili su kao *crvi*, kao da sebi rade. Postali su nam kao braća. Za njih imamo samo riječi pohvale.

Naša zahvala Bogu i zahvalnost svim dobrim ljudima uzdigla se kao kad za euharistijskoga slavlja toga 3. siječnja kad smo se okupili oko oltara Gospodnjega u našoj obnovljenoj kapeli. Svjesne smo milosti kojima nas je Bog obdario i nemjerljivog udjela naših dobročinitelje bez kojih se obnova kuće ne bi mogla ni zamisliti niti ostvariti.

Euharistijsko slavlje predslavio je dubrovački biskup mons. Mate Uzinić u koncebraciji s don Vladom Markićem, nekadašnjim župnikom Trpnja. Uz nas, sestre koje djelujemo u Trpnju prisutne su bile s. Andrea Nazlić, provincijalna predstojnica i s. Senka Jenjić, provincijalna ekonoma i savjetnica. Misnom slavlju nazočio je gosp. Jakša Franković - načelnik općine Trpanj, gđa. Nada Ivanković - pročelnica općine, te gđa. Marija Vejić - dobročiniteljica zajednice. Okupljeni oko oltara Gospodnjega zahvalili smo Bogu za milosti koje je udijelio zajednici sestara u Trpnju, kao i za naše dobročinitelje bez kojih se obnova kuće i kapele ne bi mogla realizirati.

U svojoj homiliji biskup Uzinić istaknuo je značaj imena Isusova, a pozivajući se na riječi sv. Pavla iz poslanice Filipljanima: *Neka u vama bude isto mišljenje kao i u Kristu Isusu...i On, trajni lik Božji, nije se kao plijena držao svoje jednakosti s Bogom* podsjetio na značaj poniznosti kojom se sam Krist lišio svoga božanskoga sjaja, uzeo lik sluge i postao čovjekom poput malog djeteta. *Predao nam se do kraja, a svojom 'sputanošću' u jaslama predoznačuje*

'sputanost' prekriženih i prebijenih nogu na križu. Kada kontempliramo njegovo poniženje, kako je to sv. Franjo činio diveći se malenom djetetu, učimo od njega biti maleni, ponizni, skromni - podsjetio je biskup Uzinić, nadodajući: Njegovo ime Emanuel, što znači Bog s nama, znak je njegove blizine, potvrda da on nije neki daleki Bog, nego onaj koji nas stalno prati. Daruje nam se u euharistiji koja se slavi na oltarima diljem svijeta kao i na oltaru kojeg danas blagoslivljamo. Mons. Uzinić podsjetio je da Bog ide i korak dalje od utjelovljenja u djetetu: utjelovljenjem u kruhu i vinu omogućuje nam svoj rast u nama koji je vidljiv ako živimo u skladu s kršćanskim imenom. Zaključno nas je pozvao da se kao kršćani ne uzdižemo, nego da se po uzoru na Isusa stavimo u službu drugima. Ustrajavajući u vjernosti Kristovoj baštini, moći ćemo biti uzdignuti i dostojni da i naše ime bude pridruženo Imenu koje je iznad svakog imena.

Na kraju euharistijskog slavlja s. Andrea Nazlić zahvalila je ocu biskupu na poticajnim mislima u euharsitjskom zajedništvu, a sestrama u Trpnju priznala prepoznatljivost dosađašnjeg tihog i poniznog služenja. Zahvalila se i svima prisutnima, zaželjevši da oni koji budu dolazili u sestrinsku kuću u Trpnju u njoj osjete mir, te hraneći se euharistijskim Isusom žive i svjedoče Radosnu vijest.

Uz božićne pjesme i miris tamjana biskup je blagoslovio i druge dijelove kuće, a nakon blagoslova druženje smo nastavili za obiteljskim stolom.

s. Celestina Masnić

Seminar za kandidatkinje

Međuprovincijski seminar za kandidatkinje na temu Molitva održan je od 17. do 19. siječnja 2019. godine u Bijelom polju. Zajedno sa mnom iz Mostarske provincije svete Obitelji sudjelovale su Marija Šimić i Marija Rotim. Voditeljica seminara bila je s. Leopoldina Kovačević sestra Mostarske provincije koja nas je meditacijom uvela u seminar.

Prvog sma dana u izabranim evanđeoskim ulomcima isčitavali Božje poruke i primjenjivali ih na svoj život i različite životne situacije u kojima smo bile ili ih sada proživljavamo. Same smo napisale molitvu koju smo čitale za vrijeme večernjeg klanjanja. S. Leopoldina nam je približavala molitvu kroz iskustvo crkvenih otaca zapadne i istočne tradicije. Molitva nikada ne smije biti teret ili zapovijed, ali svatko je sam odgovoran za redovitu molitvu.

Imale smo samoprocjenu koja je bila zahtjevna, ali plodonosna. Uspjele smo prepoznati i spoznati nove mogućnosti, izlaze, putove, rješenja. U izabranim Isusovim riječima naučile smo pronalaziti primjere kako razvijati i izgrađivati kvalitetan i zdrav odnos prema Bogu, sebi i bližnjima. Treći dan smo zaključile s Lectio Divina, a nakon ručka se uputile u Međugorje gdje smo posjetile Majčino selo i Kuću Majka Crispina (utočište za žene i djecu od nasilja).

Iskustvo sabranosti, tištine i molitve pomoglo nam je dublje doživjeti ljepotu i važnost međusobnog susreta i susreta s Bogom.

Zahvaljujemo s. Leopoldini na darovanom vremenu i riječima, kao i našim odgojiteljicama s. Lidiji i s. Slavici koje su organizirale ovaj susret, te veliko *hvala* zajednici sestara u Bijelom polju koja nas je primila otvorena i radosna srca.

Katarina Znaor

Glazba snažno utječe na duhovnost čovjeka

Na susretu zborovođa Dubrovačke biskupije u Dubrovniku 16. te 23. veljače u Šibeniku za voditelje liturgijskog pjevanja u Šibenskoj biskupiji imala je izlaganje naša s. Lidija Bernardica Matijević na temu Glazba u liturgiji i duhovnosti - povjesni pregled.

Treći susret zborovođa Dubrovačke biskupije održan je u prostorima Biskupijskog sjemeništa u Dubrovniku u subotu, 16. veljače. Tema ovogodišnjeg susreta bila je "Glazba u liturgiji i duhovnosti - povjesni pregled". Predavanje je održala s. Lidija Bernardica Matijević iz Splita.

Na susretu u Dubrovačkoj biskupiji, koji je održan u prostorijama Biskupijskog sjemeništa, članica biskupijskog Vijeća za kulturu i znanost Marija Brčić pozdravila je sve prisutne i zahvalila im na dolasku. Prisjetila se kako je prve godine predavanje održao sadašnji hvarski biskup don Petar Palić, a prošle godine don Šime Marović. Izrazila je nadu da će svi s ovog susreta izaći zadovoljni i ispunjeni novim saznanjima i na taj način biti motivirani za daljnji rad s pjevačima.

Profesorica glazbene umjetnosti s. Lidija Bernardica Matijević je na početku izlaganja izrazila veliku radost što je u Dubrovniku i naglasila trajnu povezanost između Dubrovnika i Vinkovaca koja se nastavila suradnjom pjevača i zborova. Naglasila je da je glazba prisutna u duhovnom životu čovjeka, ona se na razne načine probija do našeg mozga i utječe na naša razmišljanja, reakcije i stavove. U liturgiji ima nezaobilazno mjesto jer pomaže čovjeku da uđe u misterij Krista, tiho preko osjetila ona se uvlači i u podsvijest čovjeka.

Bogata umjetnička baština Crkve svjedoči o odgoju čovjeka preko tona i slike, ustvrdila je predavačica. Važnost glazbe u liturgiji u povijesti primjećuje se na ulasku u crkve, katedrale i samostane. Glazba ima snažan utjecaj i na duhovnost čovjeka. Neki su skladatelji doživjeli vrhunac slave prikazujući svjetovnu tematiku u kojoj možemo prepoznati izraženu duhovnost i sklonost prema transcendenciji, zaključila je predavačica.

Različiti primjeri prisutnosti glazbe u liturgiji i duhovnosti trebaju potvrditi važno i nezamjenjivo mjesto glazbe. Naglasila je kako povjesni pregled pomaže shvatiti i uočiti slične uvjete djelovanja crkvenih zborovođa. S pozitivnim pogledom i dubokom poniznošću različite probleme s kojima se danas susrećemo rješavat ćemo lakše ako smo svjesni Božje ruke u našem djelovanju, rekla je na kraju prof. Matijević.

Zborovođe su se također okupile u kapelici Sjemeništa na molitvi Šestog časa, a kako su svi i vrsni pjevači pjevali su sve što se pjevati moglo.

S. Lidija Bernardica Matijević je rođena u Vinkovcima. Završila je srednju glazbenu školu te univerzitet za glazbu i izvođačku umjetnost u Grazu. Također je završila teološko-katehetski

studij u Splitu te stekla zvanja mag. muzike i mag. katehetike. Godine 2003. je ušla u samostan Školskih sestara franjevki u Grazu, a sljedeće godine je prešla u Družbu Školskih sestara franjevaka Krista Kralja, odnosno u Splitsku provinciju Presvetog srca Isusova u Splitu. Radi kao glazbeni pedagog i kao profesorica Glazbene umjetnosti, a također i kao odgajateljica kandidatkinja u samostanu te vodi župni zbor.

Jelica Gjenero

U duhu molitve i zahvaljivanja za 150 godina postojanja Družbe

Veliki jubilej Družbe 150. godišnjice njezina utemeljenja obilježen je svečanim euharistijskim slavljem i prigodnim programom u Splitskoj, Mostarskoj i Bosansko-hrvatskoj provinciji. Donosimo vam slavljeničke dojmove iz triju provincija.

Jubilarna godina vrijeme je u kojem kao nikada do sada cijela Družba zajedno moli, razmišlja, diše dah prošlosti u konkretnom životu današnjice i u vjeri da će nas Bog i dalje voditi. Osjetile smo to nakon slavlja u Splitu iznova u Mostaru i Sarajevu.

U popodnevним satima 2. ožujka 2019. zaputismo se prema Mostaru, svaka sa svojim milišma i pomalo opterećene poslovima koji nas čekaju. Vozile smo se malim busom, tako da smo cijelo vrijeme aktivno živjele zajedništvo; razgovarale smo, pjevale, molile. U Mostaru su nas dočekale razdragane sestre. Činilo se da se sve poznajemo. Pomislih, da nije Jubilarne godine s nekim sestrama se nikada ne bih susrela, a ista smo Družba.

Euharistijsko slavlje u crkvi i uprisutnjenje života sestara ponovno nas vraća u prošlost i dane dolaska sestara na ove prostore, u njihovu muku i žar kojim su krenule u nepoznato. Združeni zbor sestara pjevao je na misi i malo bi tko vjerovao da te sestre ne žive u istoj državi, a kamo li da nikada ne pjevaju zajedno. Pjevale smo bez greške. Tako prvi put u Mariboru, potom u Splitu i sada u Mostaru. I na kraju koncert sestrinskih zborova iz Maribora, Splita, Sarajeva, Mostara. O, kojeg li bogatstva različitosti nakon onog jedinstva tijekom euharistijskog slavlja. Podneblje, kultura, tradicija obilježile su pojedinačne nastupe. Svaki je zbor izveo pjesme u kojima se mogao prepoznati upravo taj duh podneblja iz

U radosti i predanosti Božjoj volji nastavljamo milosni hod jubilar-nog slavlja Družbe. Uz redovitost življenja ugrađujemo i tihopohranjujemo u svoja sjećanja bogata iskustva susretanja i zajedništva koja se ostvaruju preko pjesme i glazbe, posredovanjem jubilejskog oprosta, u odvažnosti misijskih početaka i drugih inicijativa za dobro bližnjih.

s. Klara Šimunović,
vrhovna predstojnica

ne bi došle a po nama su trebale doći. Imale smo potrebu tražiti oproštenje i oprostiti sve ono što nije bilo dobro. Svaka je imala potrebu nešto reći, posvjedočiti o svojem udjelu u ovom slavlju zajedništva. Od početka Jubilarne godine na poseban način vježbamo, učimo, prepiremo se, bunimo i opet pjevamo. Pomislih, zar nam je trebalo otići tako daleko da bismo mogli ovako razgovarati, biti to što jesmo? Nije li i ovo plod milosne godine oprosta kad na poseban način želimo povezati prošlost, sadašnjost i budućnost? Dar koji ne smije ostati samo puko sjećanje jednog putovanja ili druženja kad ćemo samo ponavljati kako nam je bilo lijepo, nego bogatstvo iz kojega ćemo crpiti snagu za budućnost samo s jednom željom, da Bog uvijek bude s nama kako bi ga mogli hvaliti, slaviti i zahvaljivati.

osvrt iz splitske provincije

***

Euharistijskim slavljem i koncertom združenog pjevačkog zbora sestara iz Mariborske, Splitske, Bosansko-hrvatske i Mostarske provincije 2. ožujka 2019. godine u crkvi sv. Petra i Pavla u Mostaru proslavljenja je u našoj provinciji 150. obljetnica utemeljenja Družbe.

Euharistijsko slavlje predvodio je provincijal Hercegovačke franjevačke provincije fra Miljenko Šteko u zajedništvu s generalnim vikarom hercegovačkih biskupija don Željkom Majićem i desetak svećenika iz mostarskih župa i samostanskog bratstva. Na misi je sudjelovalo stotinjak sestara iz Provincije te vjernici grada Mostara, a tijekom slavlja pjevalo je združeni zbor sestara uzdižući Bogu glasove molitve i zahvaljivanja.

Na početku se okupljenima obratila provincijska predstojnica s. Zdenka Kozina i zahvalila svima na dolasku i sudioništu. Napose je izrazila dobrodošlicu s. Tereziji Tomazin, provincijskoj predstojnici i sestrama Mariborske provincije Bezgrješnog začeća, s. Andrei Nazlić, provincijskoj predstojnici i sestrama Splitske provincije Presvetog Srca Isusova, s. Kati Karadža, provincijskoj predstojnici i sestrama Bosansko-hrvatske provincije Prečistog Srca Marijina te članicama zbora i sestrama naše provincije. Radost zbog dolaska izrazila je i sestrama drugih redovničkih zajednica koje djeluju na mostarskom području kao i vjernicima koji s poštovanjem i zahvalnošću prate sestre otkako su prije 120 godina došle u Hercegovinu.

Razlog okupljanja, kazala je između ostaloga s. Zdenka "na povijesno mjesto i grad podno Huma što godine 1899. postade plodnim tlom u koje mariborska Družba pusti duboko korijenje" jest "da zahvalimo Bogu za milosni nastanak naše Družbe, za sve sestre, žive i pokojne, koje su svoje živote utkale u petnaest desetljeća dugoga puta, ugaženog zanosom i radošću služenja ali i ratovima, izgnanstvom i neimaštinom, tegobama i raznim iskušnjima koja su jačala pouzdanje u Boga i Njegovu providnost... Dajmo hvalu Gospodinu i za sve naše suputnike koji su pratili hod Družbe i pojedinačnih Provincija, otvoreni našim brigama i pomažući bilo materijalnom potporom, bilo molitvom i blagoslovom."

Liturgijska čitanja od osme nedjelje kroz godinu čitale su sestre Sarajevske i Splitske provincije, a psalam su pjevale sestre Mariborske provincije. Evanđelje je navijestio generalni vikar don Željko Majić, a prigodnu homiliju izrekao o. provincijal fra Miljenko Šteko. Na koncu su čestitke i riječ zahvalnosti sestrama uputili generalni vikar don Željko Majić i provincijski vikar fra Ivan Ševo.

Nakon misnoga slavlja sestre četiriju provincija održale su koncert nastupivši sa po tri skladbe. Voditelj programa fra Ante Marić toplo je, i ne samo riječju nego svim srcem, pratio nastupe zborova.

Prvi je nastupio zbor sestara Mariborske provincije kojim je ravnala s. Klara Jarc uz pratnju Marte Habe, a najprije su sa sestrama Mostarske provincije otpjevale himnu Godine jubileja *Ponižna hvalnica* autorice s. Klare Jarc. Zbor je potom izveo skladbe:

s. Valtruda Levec, *Pozdrav Mariji*
 s. Klara Jarc, *Mati Margareta*
 Gen Rosso, *Kadar zvečer*

Uslijedio je nastup zbora sestara Splitske provincije kojim je ravnala s. Mirja Tabak uz pratnju s. Lidije Matijević:

Šime Marović, *Hvaljen Isus i Marija*
Magnificat
 Šime Marović, *Protivnom bratu vjetru*

Zbor sestara Bosansko-hrvatske provincije kojim je ravnala s. Jelica Dolić uz pratnju s. Matice Šipić izveo je skladbe:

Slavko Topić, *O prislavna Božja mati*

Andželko Klobučar, *Laetamini*

Ante Vučković, *Pjesma stvorova*

Na koncu je nastupio zbor sestara Mostarske provincije pod ravnanjem s. Mire Majić i uz pratnju s. Irene Azinović:

Stipica Grgat, *Ovo je dan*

S. M. Tarzicija Fosić, *Tko je ona*

Zvonko Pšag, *Što ću uzvratiti Gospodinu*

Nakon pojedinačnih nastupa združeni sestarski zbor večer je završio marijanskom antifonom *Salve Regina*.

I kako događaj sam po sebi spada u povijesne tako je na kraju za povijest napravljena i zajednička fotografija sa svim sestrama Družbe.

osvrt iz mostarske provincije

* * *

U nedjelju 3. ožujka 2019. godine svečanim euharistijskim slavljem u crkvi sarajevskog svetišta sv. Nikole Tavelića te prigodnim koncertom združenog pjevačkog zbora sestara iz Mariborske, Splitske, Mostarske i Bosansko-hrvatske provincije u prostorijama Franjevačkog međunarodnog studentskog centra u Sarajevu Školske su sestre franjevke Bosansko-hrvatske provincije obilježile 150. obljetnicu svoje Družbe. "Za ovaj korak daje mi snagu ljubav i samilost prema siromašnoj i zapuštenoj djeci", izjavila je M. Margarita Pucher davne 1869. pojašnjavajući namjeru utemeljenja današnje Družbe Školskih sestara franjevki Krista Kralja.

Obilježavanje obljetnice započelo je okupljanjem u crkvi sv. Nikole Tavelića. Sestrama i gostima iskrenu dobrodošlicu izrazio je voditelj svetišta fra Damir Pavić. Slavlju su nazočili apostolski nuncij u BiH mons. Luigi Pezzuto, vrhbosanski nadbiskup Vinko kardinal Puljić, provincial Franjevačke provincije Sv. Križa Bosne Srebrenе fra Jozo Marinčić, vrhovna predstojnica Družbe ŠSFKK s. Klara Šimunović, prov. predstojnica Mariborske provincije s. Terezija Tomazin, prov. predstojnica Mostarske provincije s. Zdenka Kozina, prov. predstojnica Splitske provincije s. Andrea Nazlić, prov. predstojnica provincije domaćina slavlja s. Kata Karadža, brojni svećenici, sestre franjevke i sestre ostalih družbi koje žive i djeluju u Sarajevu te mnogobrojni vjernici.

Euharistijsko slavlje u 10 sati predslavio je vrhbosanski nadbiskup Vinko kardinal Puljić. "U sveti čin euharistijske žrtve donosimo naše zahvale upravo slaveći ovaj Jubilej, ali donosimo i sve one koje su do sada živjele u Družbi Školskih sestara franjevki pa pošle na onaj svijet. Neka im Bog bude milostiv, a živima, koje slave neka Gospodin udjeli radosno i vjerno služenje Njemu", istaknuo je Uzoriti uvodeći vjernike u misu te pozvao da zahvaljujući Bogu sestre prepoznaju svoj identitet i iskreno ga ostvaruju svojim životima. Svojim pjevanjem euharistijsko je slavlje animirao združeni zbor sestara franjevki četiriju provincija, a zajedništvo se očitovalo kroz pjevanje na hrvatskom, slovenskom, talijanskom i latinskom jeziku.

Prigodnu homiliju izrekao je fra Jozo Marinčić, provincial Franjevačke provincije Sv. Križa Bosne Srebrenе. Osvrnuo se na evanđeoski ulomak osme nedjelje kroz godinu (Lk 6,39-45)

ističući kako je Isus konkretn i jasan te da slikom brvna i trunja u ljudskim očima poučava dobrim međuljudskim odnosima. Često smo osjetljivi na nedostatke drugih te žurimo *vaditi trunje* iz očiju ljudi oko nas, a ne opažamo *brvna* u vlastitim percepcijama. Ograničenost i nekritičnost truju ljudske odnose koji se trebaju zasnovati na međusobnoj ljubavi. Ljubav je ustvari mjera svega i po njoj ćemo biti suđeni, naglasio je Provincijal kazavši kako sestre slave 150 godina služenja u ljubavi Bogu i bližnjima, ali su i danas pozvane na konstantnu obnovu i vraćanje na izvore otkrivajući novu ulogu redovništva u današnjem globaliziranom svijetu.

Nakon svete mise na početku prigodnog koncerta u multimedijalnoj dvorani Franjevačkog međunarodnog studentskog centra provincijska predstojnica Bosansko-hrvatske provincije s. Kata Karadža u pozdravnoj je riječi izrazila dobrodošlicu okupljenima te zahvalila svima na doprinosu u slavlju jubilarne godine Družbe započete 13. rujna 2018. u Mariboru. Međuprovincijski koncerti dio su niza milosnih događaja u Družbi tijekom Jubileja, napomenula je te kazala kako je Bosansko-hrvatska provincija Prečistog Srca Marijina prošle godine proslavila 75. obljetnicu osnutka Provincije te da 2019. obilježava 90 godina od dolaska prvih sestara iz Maribora u Bosnu. "Na poziv braće franjevaca davne 1929. sestre su došle u franjevačke odgojne ustanove Sarajevo i Visoko. Ta bratsko-sestarska i franjevačka povezanost očituje se i u ovom današnjem slavlju jubileja, kojega bitno obilježava prepoznavanje Božje prisutnosti u hodu naše Družbe kroz 150 godina", rekla je s. Kata Karadža.

Riječi pozdrava izrekao je također vrhbosanski nadbiskup Vinko kardinal Puljić istaknuvši kako su sestre dar Crkvi te da je njihova uniforma znak. No, potrebno je da taj znak ima i sadržaj, a on se očituje u dubokoj istini Kristu posvećena života. Sestre su pozvane biti proročki znak ovome vremenu, kazao je Kardinal te sestrama čestitao 150. obljetnicu Družbe.

Voditeljica programa s. Anica Markelić najavila je tada zborove sestara četiriju provincija. Svaki je zbor izveo po nekoliko pjesama. Najprije su nastupile sestre Mariborske provincije otpjevavši pjesme *Ponižna hvalnica*, *Pozdrav Mariji*, *Mati Margareta* i *Kadar zvečer*. Sestre iz Mostarske provincije izvele su pjesme: *Ovo je dan*, *Tko je Ona i Što ću uzvratiti Gospodinu*, a sestre Splitske: *Hvaljen Isus i Marija*, *Magnificat* i *Protivnom bratu vjetru*. Sestre Bosansko-hrvatske provincije otpjevale su četiri pjesme: *O prislavna Božja mati*, *Pjesma stvorenja*, *Laetamini i S onu stranu Sarajeva*. Koncert su zaključili bogoslovi Franjevačke teologije u Sarajevu pjesmama *Adoramus te Christe i Ave Maria*. Zborovima su ravnali s. Klara Jarc, s. Mira Majić, s. Mirja Tabak, s. Jelica Dolić i fra Emanuel Josić.

Nakon koncerta druženje je nastavljeno uz zajednički objed i pjesmu, kojom je, kako je u svom obraćanju istaknuo, bio oduševljen i mons. Luigi Pezzuto, apostolski nuncij u BiH. "Okupili smo se ovdje, mi ćemo i proći, ali sv. Franjo ostaje, franjevačka duhovnost ostaje. Potrebno je ići naprijed slijedeći Gospodina, ići naprijed slijedeći sv. Franju koji je pak slijedio Krista", kazao je mons. Pezzuto čestitajući 150. obljetnicu Družbe.

U zahvalnosti za neizmjerna dobročinstva koja smo primile po sestrama i svim ljudima Bogu uzdižemo hvalu i ujedno molimo da nas vodi kroz našu sadašnjost i budućnost, neka nam Gospodin podari snagu da nastavimo svoje življenje i djelovanje na ovom tlu – molitva je Školskih sestara franjevki – jučer, danas i sutra.

Dan svjedoka vjere

Dan svjedoka vjere katolička Crkvi obilježava 24. ožujka već od 1993. godine. U Splitsko-makarskoj nadbiskupiji se počeo obilježavati prošle godine. Ove godine proslavljen je kod nas Školskih sestara franjevaka na Lovretu koje ujedno obilježavamo 150 godina od utemeljenja Družbe. Tom je prilikom u našoj samostanskoj kapeli bila mogućnost, uz uobičajene uvjete, dobivanje potpunog oprosta.

Program je započeo pozdravnim govorom s. Tamare Bota, zamjenice provincijalne predstojnice. Ona je istaknula potrebu zahvalnosti Bogu za sve one koji svojim životom svjedoče Krista, naročito u misijskim krajevima. Da bi bolje ušli u misijsko ozračje, s. Darija Bota je prezentacijom prikazala djelovanje naših sestara misionarka u DR Kongu od samih početaka, prije više od 40 godina do danas. Mogli smo vidjeti kako su sestre puno toga napravile i izgradile uz pomoć dobročinitelja. Njihov rad Gospodin je blagoslovio duhovnim pozivima brojnih Kongoanka. Posebno smo se spomenuli s. Clare Agano Kahambu, mučki ubijene prije više od dvije godine.

Nakon prezentacije uslijedilo je klanjanje pred Presvetim s meditacijom koju su animirale najmlađe članice Provincije. Euharistijsko slavlje predvodio je rektor Centralnog bogoslovnog sjemeništa u Splitu don Jure Bjeliš uz koncelebraciju

povjerenika za misije u Splitsko-makarskoj nadbiskupiji don Jakoslava Banića te isusovca p. Marijana Bešlića. Pjevanje tijekom mise i klanjanja animirao je zbor dijecezanskih bogoslova u pratinji maestra don Ivana Urlića i zbor školskih sestara franjevaka pod vodstvom s. Mirje Tabak. U propovijedi se don Jure Bjeliš osvrnuo na to kako se danas ističe potreba ljudskih prava, a pravo na vjeru je ugroženo. Stoga je naglasio da trebamo biti svjesni potrebe svjedočenja svoje kršćanske vjere podsjećajući nas na salvadorskog nadbiskupa Arnolfa Oscara Romera Galdámeza koji je upravo na današnji dan smrću posvjeđao svoju vjeru u Boga što je i povod za obilježavanje Dana svjedoka vjere.

Na kraju euharistijskog slavlja don Jakoslav se zahvalio nama sestrama za gostoprимstvo kao i svima onima koji su došli na obilježavanje Dana svjedoka vjere. Zajedništvo, u različitosti redovnica, svećenika i mladih, nastavilo se druženjem u velikoj samostanskoj dvorani uz sjećanje na misionare koji žrtvuju svoj život za Krista te pronoseći Radosnu vijest vraćaju temeljno ljudsko dostojanstvo svakom čovjeku i bude mu nadu u novi život. Nije nedostajala ni tjelesna okrjepa za koju se pobrinuo povjerenik za misije.

s. Marija Matanović

**Hvaljen budi Gospodine Bože moj,
sretno dijete ja sam uz blagoslov tvoj!**

Nedjelja, 24. ožujka 2019. godine. Cijeli grad Zagreb obasjan suncem, a jedna zraka posebno obasjava Jordanovački brežuljak gdje je smještena župa Bezgrješnoga Srca Marijina. Ispred crkve okupljaju se Školske sestre franjevke i djelatnice DV Jordanovac te dočekuju djecu koja polako pristižu uz pratnju roditelja, baka i djedova te ostalih župljana. Na licima

roditelja sreća i ponos. Brežuljkom odjekuje smijeh zaigrane djece. Osjeća se uzbuđenje i nestrpljivost dok se pripremaju za ulazak u crkvu. Neki se oblače u franjevke i fratra kako bi sudjelovali u euharistijskom slavlju za koje su se pripremali cijeli tjedan. Povod ovom euharistijskom slavlju, koje je predvodio župnik p. Ivica Musa, je zahvalnost Školskih sestara franjevaka Bogu za primljenu baštinu od 150 godina postojanja njihove Družbe te za 25 godina života i djelovanja Dječjeg vrtića Jordanovac. U tom duhu smo se okupili da zajedno zahvaljujemo Gospodinu i da ga molimo da sestre franjevke kao znak nade i nadalje budu prisutne u "Vrtiću na brežuljku".

Euharistijskom slavlju prisustvovao je veliki broj roditelja i djece, kako onih koji trenutno pohađaju vrtić tako i onih koji su iz vrtića davno izašli, jer im je ostao u srcu i lijepom sjećanju. U obredu su sudjelovali roditelji i djelatnici vrtića kao čitači koji su pridonijeli svečanosti ovog euharistijskog slavlja, a posebno su se isticala djeca našeg vrtića koja su zajedno s dječjim zborom župe Jordanovac uljepšali slavlje pjevanjem.

Poslije popričesne molitve slijedio je prigodni program. U ime roditelja u znak zahvale prisutnima se obratila mama Tomić, čiji govor donosimo u cijelosti.

Ja sam mama Tomić, jedna od roditelja djece iz Dječjeg vrtića Jordanovac, a ovo je moja obitelj. Jako nas veseli kao župljane ove župe da 25. obljetnicu djelovanja dječjeg vrtića Jordanovac, koji vode Školske sestre franjevke Splitske provincije, slavimo upravo ovdje u ovoj euharistiji. Čast mi je da mogu u ime svih roditelja zahvaliti odgajateljima i zaposlenicima našeg voljenog vrtića na brežuljku. Hvala Vam časna Sanja na svom Vašem angažmanu. Nije mala stvar ujutro oticiti opušteno na posao i znati da ti je dijete zbrinuto, a još k tome i sretno. Hvala vam na svoj ljubavi koju svakodnevno nesebično pružate našoj djeci i hvala Vam da u ovom surovom modernom svijetu, punom izazova, namećete najvažnije stvari: ljubav prema Bogu i ljubav prema obitelji a samim time i ljubav prema domovini. Hvala vam, drage tete, što nam pomažete u odgoju naše djece i što ih volite. Neka vam je sretno u budućem radu.

Zatim su tri predškolke obučene u sestre franjevke uručile prigodne darove župniku kako bi se uvijek prisjetio ovoga dana i svojih najmlađih župljana. Pedagoginja Brankica Blažević

napisala je prigodne kratke recitacije zahvale za naš CD "Vjek hvaljen budi", za slikovnicu "Vrtić na brežuljku" i za 25 bijelih ruža. Zatim je *mali sv. Franjo udijelio svoj blagoslov*, što je mnogima prekrasna gesta za pamćenje.

Nakon završnog govora i zahvale ravnateljice s. Sanje Stojić uslijedila je zajednička fotografija za uspomenu na ovaj poseban dan. Nastavili smo druženjem ispred crkve okupane suncem, igrom i smijehom djece te razgovorom roditelja uz zakusku koji ju je pripremio tata Jakov. Na licima okupljenih titrao je osmijeh, sreća, Božji blagoslov, duhovni mir i zadovoljstvo, jer su nam srca bila ispunjena ljepotom, dobrotom i ljubavlju.

Mia Belegić, *odgojiteljica*

Osvrt na duhovnu obnovu

U godini obilježavanja Jubilarne godine Družbe, u našem samostanu u Kaštel Lukšiću organizirale smo 20. ožujka korizmenu duhovnu obnovu za roditelje dječjeg vrtića i župljane. Animator je bio don Ratomir Vukorepa, kancelar Splitsko-makarske nadbiskupije. Na samom početku svim prisutnima toplu dobrodošlicu uputila je s. Kruna Plazonić, voditeljica vrtića. Donosimo iskustvo jedne mame.

Duhovnu obnovu s mogućnošću dobivanja potpunog oprosta organizirale su Školske sestre franjevke u prostorijama samostana i dječjeg vrtića *Pčelica* u Kaštel Lukšiću. Naime, Sveti Otac im je povodom 150. obljetnice osnutka Družbe udijelio milost da tijekom Godine jubileja u svakoj njihovoj kapelici vjernici mogu dobiti potpuni oprost.

Obnovu je predvodio don Ratomir Vukorepa. U uvodnom razmatranju govorio je o istočnom grijehu, o grijehu općenito kao prekidaju čovjekovog odnosa s Bogom i posljedica grijeha. Naglasio je Božje milosrđe, jer samo je Krist svojom mukom i smrću mogao ispraviti grijeh čovječanstva, a svojim uskrsnućem otvoriti svim ljudima vrata raja, pa tako i onim davno umrlim, Adamu i Evi. Razmatranja su bila poticajna s obzirom da se nalazimo u korizmenom vremenu, punom kušnji i napasti. Nakon razmatranja bila je prilika za sakrament pomirenja, a potom euharistijsko slavlje.

Kao roditelja, odnosno majku, posebno me ohrabrio tekst Evandželja te svećenikova homilija u kojoj je istakao važnost služenja svojim bližnjima, birajući posljednje a ne prvo mjesto, što konkretno mogu primijeniti u svojoj obitelji.

Na kraju svete mise svi okupljeni, časne sestre, roditelji, bake i djedovi, prijatelji i poznanici djece koja pohađaju vrtić, u prekrasnoj kapelici zajedno su izmolili molitve za dobivanje potpunog oprosta.

Obnova je završila druženjem, uz okrijepu pićem i najukusnijim kolačima koje samo časne sestre znaju tako pripremiti dajući im ono najvažnije - prstohvat ljubavi.

Hvala Gospodinu na ovim divotama, i neka blagoslovi naše Školske sestre franjevke!

Marija Banović

Iz riznice života sestara jubilantkinja

S. Zorana Penić

S. Zorana, krsnim imenom Mara, rođena je 16. rujna 1929. godine u Bajagiću od oca Ante i majke Andje, u obitelji s pетero djece: tri sestre i dva brata. Mara nije pohađala školu jer se u ono vrijeme na školovanje nije gledalo kao nešto potrebno, pogotovo ne za žensku djecu. Trebalo je čuvati blago i raditi na njivi, ne samo u obitelji, nego i kod drugih. Unatoč tomu Marina majka Andja ipak je završila pučku školu, naučivši tako svoju djecu čitati i pisati, a nadasve naučila ih je pouzdanju u Boga i poštivanju drugih.

Mara je u svom srcu osjećala žarku želju za molitvom, biti u sredini gdje se Bog moli. Znala je da su časne sestre i molitva nešto što ide jedno s drugim. Kad je majci izrazila svoju želju ona joj je rekla: *Nisi ti za časne, one imaju školu, a ti nemaš*. Ali Maru to nije smelo. Ona se često vrtila oko franjevaka u Sinju, pa kad je jednom zgodom došla provincijalka s. Oresta Spacapan, Mara je molila da je primi u samostan. Dobila je odgovor da treba najprije završiti školu, a to se njoj nije dalo. Htjela je biti uz časne sestre, pa makar kao sluškinja. Tako je preko franjevaca došla u Zagreb u samostan i svetište Majke Božje Lurdske gdje je doista i služila ložeći vatru u ložionici centralnog grijanja. Njena se želja ispunila: bila je na mjestu gdje se Bog moli!

Kad je vrhovna predstojnica s. Tereza Vidan 1958. godine došla u vizitaciju sestrama u Zagreb, Mara joj se obraća molbom. Ali prije se utječe Gospo riječima: *Gospe moja natentaj časnu majku da me primi u samostan*. I molitva joj bi uslišana. A Mara je nastavila moliti za Časnu majku za koju moli i dan-danas, zato što joj je omogućila da joj se ostvari životna želja.

Tako je Mara primljena u kandidaturu u sjeni svetišta Gospe Lurdske, 12. kolovoza 1958. godine. Pomagala je sestri u sakristiji i na vrtu. Sestre su je radosno prihvatile. Ponudile su joj obrazovanje, no ona je smatrala da je za školu prestara, znajući da joj za molitvu i dobra djela nije ni potrebna.

U postulaturu je primljena 7. ožujka 1959. i kroz to vrijeme je zajedno sa svojim kolegicama pohađala tečaj domaćinske škole kojeg su na Lovretu organizirale same sestre. Šivanje joj je dobro išlo, a sve što joj se dalo da radi, radila bi savjesno i odgovorno.

Iako s. Zorana nije imala nijednog razreda škole, dobro je čitala što bi i pojedine sestre iznenadilo. Doduše, bilo je u životu situacija u kojima je znala doživjeti i poniženja baš zato što nije bila školovana, pa je najčešće izbjegavala bilo što u tom kontekstu reći - pogotovo za vrijeme rekreatije kad bi se prepričavalo što je tko završio. Svjesna svoga stanja, obraćala bi se tek Bogu molitvom: *Ja sam neuka, ali ti Bože sve znaš, ti me vodi*. Boga je doživljavala u ljepoti i raznolikosti prirode, u svakom stvorenju. Divila se kako svaki cvijet ima svoju boju, svoje vrijeme rasta i cvata, svoj miris i ljepotu. A i danas zahvaljuje Bogu što joj je providio baš u ovu zajednicu koja ju je primila bez ikakve škole.

S. Zorana je zahvalna Bogu i sestrama da je cijeli život mogla raditi ono što je doista voljela, a to je služba sakristanke koju je brižno i marljivo obavljala u Zagrebu u svetištu Majke Božje Lurdske, na Svetom Duhu, u samostanu Male braće u Dubrovniku te u svetištu Gospe Sinjske. Kaže kako se napekla hostija, naročito u svetištu Gospe Sinjske, jer su svi okolni župnici dolazili u Svetište po hostije. Znali bi ih uzeti i bez njezina znanja, tako da bi nekada morala pod hitno peći nove jer ne bi imala dovoljno za Svetište. Bilo je to veliko zadovoljstvo i velika odgovornost.

S. Zorana je od svoje mladosti posebno pobožna Presvetom Trojstvu pa često moli: *Oče, ti si me stvorio, Sine, ti si me otkupio, Duše sveti, ti si me posvetio, nadahni me što trebam učiniti a čega se kloniti.* Za jednog posjeta Majci Božjoj Bistričkoj našla je sliku koja prikazuje Presveto Trojstvo: kupila ju je i ona je prati cijeli život. Često razmatra iz knjižice Naslijeduj Krista. Nekada joj je dovoljna jedna rečenica, pa i pola rečenice, nad čime zastane i razmatra.

Zanimljiva je još jedna zgoda iz njezina života: kad je bila na Svetom Duhu čudila se kako se svijet puno moli sv. Anti, kako dolazi do njegova oltara, a Isus kao da ne postoji. *Ljutila* se ona na sv. Antu te usnula upečatljiv san u kojem je proživjela isti osjećaj ljutnje. U tom snu sv. Ante joj je prišao, nije joj ništa *zamjerio*, nego ju je zakrilio plaštem i blagoslovio.

Zahvalna Bogu za sve što jest, s. Zorana čeka njegov konačni poziv kojeg bi htjela čuti što prije, ali i to potpuno prepušta njegovoj volji. Pogled često usmjerava na Isusov križ koji je podsjeća koliko je on za nju trpio, bodreći tako samu sebe da i ona iz ljubavi prema njemu prihvati svoju starost i nemoć dokle on bude htio.

s. Karolina Bašić

S. Borislava Kovač

S. Borislava, krsnim imenom Andja, je rođena 24. studenog 1939. godine u Ljubunčiću, od oca Marka i majke Boje, rođ. Barun iz Lusnića. Službeni datum rođenja je 15. rujna 1939., ali ona drži svoj *pravi* datum.

U obitelji je bilo sedmero djece: 5 kćeri i dva sina. Dvoje je djece umrlo u djetinjstvu, tako ih je ostalo petero. U obiteljskoj kući ih je bilo oko petnaest: petero djece od strica, njih petero i odrasli. U djetinjstvu je bilo uvijek veselo: djeca su jela za posebnim stolićem (sinijom) prije odraslih. Prije večere se molila krunica i litanije. Nakon večere se islo ranije spavati. To je bilo zdravije za djecu, misli s. Borislava, a ne kao danas, da su djeca budna zajedno s odraslima i poslije 22 sata. Do svoje šesnaeste godine bila je u roditeljskom domu. Onda su započela pitanja: "Očeš ti kod tete Barbare u samostan?", "Aj ti kod tete Barbare pomoć malo u Zagreb.". I tako, "kod tete Barbare, kod tete Barbare", i odluka za samostan je pala.

Na Lovret su je doveli ujak Mijo i s. Blaženka Barun u ljeto 1955. godine, oko Male Gospe. Na pitanje odgojiteljice, s. Mirjane Jerković: "Di ćeš ti?", ona je odgovorila: "Idem teti

Barbari pomoć u Zagreb.” Ništa drugo nije znala odgovoriti. Tako su me *ostavili* na porti Lovreta i otišli. I stvarno, došao je fra Miroslav Barun, te su se njih dvoje vlakom uputili u Zagreb na Sveti Duh. Tako je ona došla u pomoć svojoj teti s. Barbari i ostala sa još dvije kandidatkinje (danas: s. Celestina i s. Stjepanka). Kandidatkinje su bile po filijalama bez odgojiteljice. U ta, stara vremena, poštivalo se i slušalo. Zato sada naviru lijepa sjećanja na mladost punu radosti i smijeha. Tako se sjeća jednog događaja u nedjeljno jutro. Zamolila je svoje prijateljice da je ujutro probude, ako ona slučajno zaspe. I kad se u nedjelju probudila, njih nije bilo. Odmah je glasno izviknula: “Moj Bože, nevirluka!” A one su se sakrile ispod pokrivača i nakon njenog razočaranja se razotkrile. Kako se tada s. Borislava ugodno iznenadila: “Aaa, ostale su mi vjerne!” To je lijep osjećaj koji se pamti cijeli život. Tako su prolazili dani kandidature: u 5 ujutro je bilo ustajanje, dolazio je dimnjačar, poslije treba brisati kužinu, onda molitva, zatim doručak. Na Svetom Duhu je bilo ljudi: đaka, profesora, frataru. Sve je to jurilo ujutro nekuda. S. Andja se pitala: “Kud oni to jure kad nema blaga, nema polja.” Onda je shvatila: oni idu u školu.

Nakon 2-3 godine provedene na Svetom Duhu, i njoj je došlo vrijeme da se uputi na Lovret gdje je pohađala nastavu u Domaćinskoj školi. Predavale su joj s. Oresta Spacapan, s. Berhmana Nazor, s. Angelika Šilc, Tihomira Zorica i s. Katarina Fabijanac. Tako je došlo oblačenje na Malu Gospu 1959. Započeo je novicijat iz kojega se ona sjeća svih starih zakona i običaja: optužbe svaki tjedan, bičevanje, zabrane, krpanje čarapa i sjedenje na gredi u potkovlju. Svaka je imala svoj bič i svoje maštalo. Bilo je zabave i *cirkusa*, rado se prisjeća. Odgojiteljica im je bila s. Mirjana Jerković. Nakon novicijata fra Božidar ju je poveo u Zadar na dva mjeseca. Nakon toga se vratila, jer je bila određena za službu u sinjskom Sjemeništu. Tamo je opet bila *trka*: “Zovu dica, zovu profesori, zovu župnici sa filijala: “To je bio juriš i gotovo.” Nakon tri godine provedene u Sinju, zaredale su se filijale. U Zagrebu je morala pohađati dvije godine nastavu teologije na Kaptolu. Sjeća se da se opirala. Zatim je rekla: “Oću, idem, makar me tramvaj satra.” Doživotne zavjete položila je 1965. godine. Nekoliko je sestara izšlo: s. Venceslava Đipalo, s. Gabrijela Ujaković, s. Eleonora Čaleta i s. Evangelista Brbić.

Do mirovine, obišla je skoro sve filijale: Ksaver, Sinj, Unešić, Sv. Duh, Omiš, Makarska. Posljedna filijala bila je Trpanj, gdje je ostala 12 godina. Ulazeći u osamdesetu godinu života, došla je na Lovret i razboljela se. Šta će biti sada, ne zna se, misli ona, jer “današnji likari ništa ne znaju šta ti je. Prije su likari pričali s bolesnikom, sada samo gledaju u ekran i ništa. Došla nogu do roga.”

S. Borislava je prepoznatljiva po govoru u stihovima i rimama, rado čita i moli. Teško je izabратi neki redak iz Biblije, ali ipak bi izdvajala ovaj: “Gospodin je pastir moj, ni u čem ja ne oskudijevam.” Voli sve cvijeće i ljuti se kad se kaže da je crvena boja komunistička. To je boja ljubavi i Crkve. I cvijeće je sve lijepo, sve je Bog stvorio. Najdraža pjesma je *O Srce Sina Božjega*, ali i stih *Ti znadeš najbolje* iz pjesme *O divna Djevice*.

“Što još sada reći? U životu je uvijek bilo i dobro i loše. Tako je bilo i našima majkama, i one su puno trpile. Neka više, neka manje, to svak’ zna za sebe. Takav je mentalitet.” Najdraže uspomene su sjećanje na vrijeme provedeno s kolegicama. Slagale su se i voljele, tako je i danas.

s. Lidija Bernardica Matijević

JEKA IZ AFRIKE

Putevima Gospodnjim

“Bog je samo dobro”, ponavljao je u molitvi sv. Franjo Asiški. I ima li što dobro, što ne potječe od Boga? Ima li što lijepo, čemu Bog nije izvor? Njegova dobrota i ljepota djeluje u srcima svih nas i potiče nas na radosno življenje dobra. I upravo nas je to življenje 25. siječnja 2019. godine okupilo u zajednici u Bukavu-Nguba na blagoslov novog auta. Sudjelovali smo blagoslovu “novog, novčatog” auta kojeg smo dobili zahvaljujući dobrotvornoj akciji MIVA u organizaciji Misiske centrale u Hrvatskoj.

Ovaj čin blagoslova bio je bogat i znakovit. Blagoslovili smo auto kao takvo, ali više od toga, blagoslov je došao na nas i na sve one koji su ugrađeni u ovo karitativno djelo. A

mnogi su oni koji su u njemu sudjelovali i time postali dionici naviještanja Kraljevstva nebeskoga. Svaki je kršćanin po svom prvotnom poslanju misionar - onaj koji naviješta Riječ. Po molitvi je blagoslov dodirnuo čelo i ruke svih njih. Bogu su oni svi znani. Molili smo također za sve nas koji ćemo se služiti ovim autom da ga korištimo za služenje potrebitima, da svojim radom pridonesemo dostojanstvu svakog čovjeka, da nam jednostavno bude u službi izgradnje skladnog zajedništva i radosnog apostolata. Ovaj čin blagoslova, ili još boje rečeno, Božja dobrota razlivena u srcima ljudi, ujedinila nas je mnoge.

Ovo auto čekaju mnogi putevi, loši putevi puni rupa, blata, prašine... a to su naši putevi. Mi ćemo njima prolaziti pronoseći Božju dobrotu drugima. I svi vi koji ste dali svoj udio u njegovoj kupnji, podržavate naš misionarski hod. Što drugo nego vam reći *hvala!* Živimo Božju dobrotu i budimo svjedoci njegova kraljevstva gdje god jesmo!

s. Samuela Šimunović

Hodočašće učenica

U okviru obilježavanja Jubilarne godine Družbe organizirali smo hodočašće za učenice završnih razreda naših dvaju Centara za obuku šivanja i opismenjavanja odraslih. Naime, dana 22. veljače njih 15 učenica iz Centra “Cinyabuguma” iz Bukavu-Ngube i 14 iz Centra “Bumoleke” iz Luhwinje, u pratnji sestara koje ih vode i poučavaju te nekoliko nastavnika, susrele su se “na pola puta” između Luhwinje i Bukavu u Nyangezi – na brežuljku Lukananda.

Svetište Lukananda je posvećeno prvom misionaru, donositelju Evandželja u našu biskupiju, te je time simbol življenja vjere na ovim prostorima.

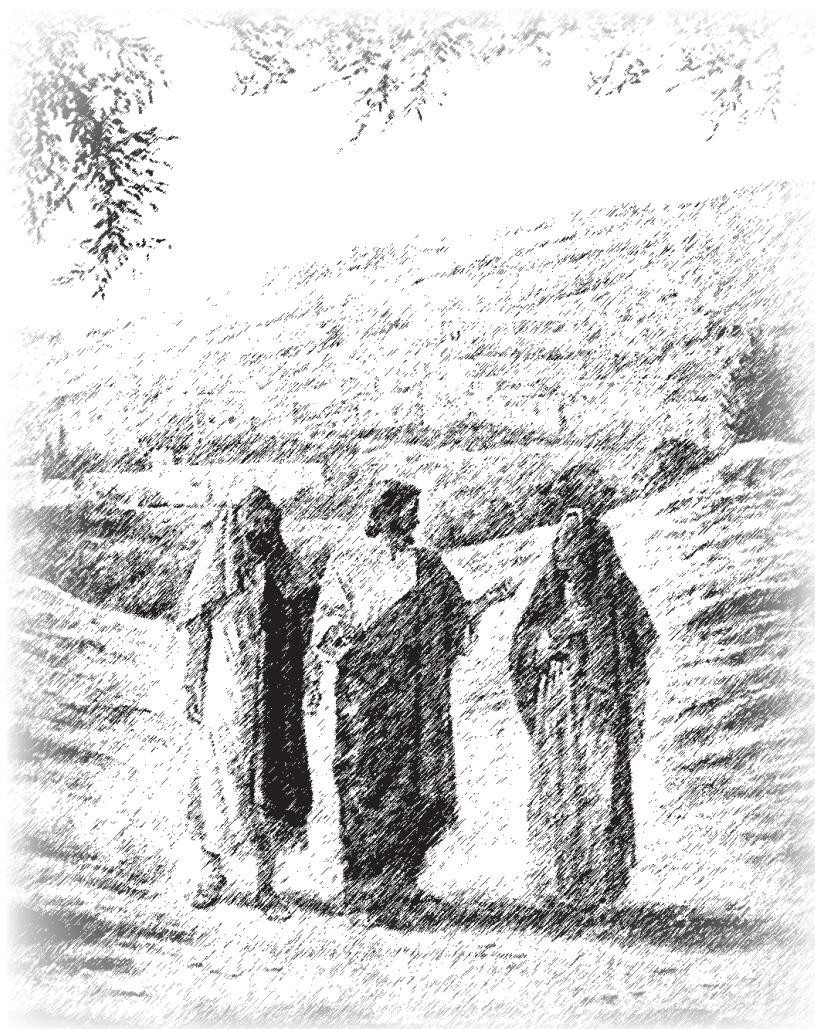

Putovanje lošim putem u trošnom autobusu nije mogao proći bez "putnih poteškoća", kao što je probušena guma. Popravak je iziskivao vrijeme, pa se naš program morao prilagođavati novim okolnostima. Ali sve te poteškoće, ni kiša ni hladnoća nisu ugasile oduševljenje i radost učenica. Dobro je znati da su to mlade djevojke iz siromašnih obitelji Luhwinje koje nisu uspjele pohadati redovitu školu, ili pak djevojke iz grada Bukavu, koje skoro sve služe u obiteljima koje ih tobože prime na skrb i pomoć, a ustvari one im najčešće rade besplatno u domaćinstvu i skrbe oko djece. Stoga ovaj dan koji su sestre posvetile njima i time pokazale da drže do njih, posebno im je značio. Većini od njih ovo je bio prvi posjet Svetištu.

Fra Gervais Biringanine djevojkama je imao predavanje na temu Mladi i vjera te im je na njima jasan i blizak način prikazo kako živjeti vjeru u današnjem društvu. Podcrtao je važnost življenja odgovornosti u slobodi i življenja po moralnim vrijednostima. Poslije izlaganja bila je mogućnost za sakrament ispovijedi, osobnu molitvu te euharistijsko slavlje. Djevojke su lijepo i usklađeno animirale liturgiju. Nakon duhovne okrijepe slijedila je i tjelesna koju su sestre pripremile s puno požrtvovnosti i ljubavi. U jednostavnoj i spontanoj izmjeni iskustava osjetila se radost i zahvalnost Bogu za bogati dan.

s. Antoinette, s. Vénéranda i s. Thérèsite

USKRSNE ČESTITKE

Emaus – hod nade!

Marijo, o reci što je? Što ti oko vidjelo je?

“Grob ja vidjeh Krista Boga, svijetlu slavu uskrsloga. (Posljednica)

O blagdanu Uskrsa želimo Vam pogled koji će znati prepoznati uskrslog Gospodina i hrabro srce koje će ga odvažno svjedočiti.

Blagoslovjen Uskrs!

Sestre iz Frankfurta

* * *

Sve je izgledalo kao da je slučaju Isus došao kraj. Tako je mislio Pilat, tako su mislili Židovi, tako su mislili apostoli s razočaranjem. Prevarili su se! Žrtvovani Jaganjac ustao je iz groba. Živ je! Aleluja!

Svim sestrama i čitateljima naših Odjeka želimo sretan Uskrs uz srdačne pozdrave

sestre iz kraljevskoga grada Knina

* * *

Aleluja! Aleluja! Aleluja!

Nek usklikne sad nebesko mnoštvo Andela...

*Nek se raduje i zemљa tolikim obasjana bljeskom,
i rasvijetljena sjajem vječnoga Krista Kralja. (Vazmeni hvalospjev)
kojemu u zahvalnosti slavimo otajstva našega spasenja,
koji neka nam svima urodi životom koji svjedoči ljepotu
hoda s uskrslim Gospodinom.*

U ozračju uskrsne radosti svim sestrama u Domovini i diljem svijeta, kao i svima koji budu čitali naše Odjeke, prijateljima i dobročiniteljima žele sretan Uskrs uz srdačan pozdrav

sestre iz Sigurate, Dubrovnik

* * *

... što stojite i gledate u nebo? ... (Dj 1,11)

U želji da naše traženje i prepoznavanje Isusa uskrsloga i na nebo uznesenoga bude prizemno - sasvim konkretno i čovjeku do sebe usmjereno, želimo vama drage sestre i čitatelji Odjeka sretan Uskrs.

Sestre iz Sinja

* * *

*Pjevaj hvale, Magdaleno,
jer uskrsnu Janješce,
trgnu iz sna ljudstvo sneno,
svlada tmine, moći zle.*

...

*Svim uskrsnu život duše,
usta Gospod, mira car;
potoci se krvi suše,
otkad grijе njegov žar.*

Drage sestre, pjevajmo hvale zajedno s Magdalenom i veselimo se srcem svim jer uskrsnu On, naš Spasitelj. Darova nam slobodu da možemo svladati tmine zla.

Uz pjesmu, molitvu i iskrene želje sretan Uskrs!

Vaše sestre iz svetišta Majke Božje Lurdske, Zagreb

* * *

A sam Gospodin naš Isus Krist i Bog, Otac naš, koji nas užljubi i koji nam po milosti dade trajno ohrabrenje i dobru nadu, neka ohrabri vaša srca i neka ih učvrsti u svakom dobrom djelu i rijeći! (2 Sol 2,16-17)

Neka svjetlost Kristova uskrsnuća donese mir i radost našim srcima kako bi, puni nade i Duha Svetoga, mogli biti što vjerodostojniji svjedoci Kristove prisutnosti i njegova kraljevstva među nama.

Sretan Uskrs svim sestrama i čitateljima Odjeka žele

novakinja s. Andđela i s. Ivka

* * *

Ne plašite se! Isusa tražite, Nazarećanina, Raspetoga? Uskrsnu! Nije ovdje! Evo mesta kamo ga položiše. (Mk 16,6)

Neka prazan Kristov grob u nama jača vjeru da je Isus živ, da hodi s nama i ispunja nas svojom snagom. Svim sestrama i čitateljima Odjeka sretan Uskrs!

Vaše sestre s Lovreta

Uskrsnuo je – to je tajna naše vjere!
Oslonjeni na vjeru u Uskrsloga, svjedočimo značaj otkupljenja.
Vama drage sestre i čitatelji naših Odjeka želimo sretan Uskrs!

Sestre s Jordanovca, Zagreb

*Uskrsli Krist ispunjenje je vječne čovjekove težnje za puninom života.
Prvi dar živog, uskrslog Krista učenicima je dar mira: Mir vama!
(Iv 20, 21).*

Budimo nositeljice života i mira uskrslog Krista.
Svima sretan, blagoslovjen i obiljem radosti i mira ispunjen Uskrs

žele sestre iz Arbanasa, Zadar

Slavimo dan pobjede života nad smrću i srcem ispunjenim radošću
svjedočimo radost Uskrsnuća!

Sestrama i čitateljima Odjeka želimo sretan i blagoslovjen Uskrs!

Sestre s Paga

NAŠI POKOJNICI

S. M. Leopolda Kleva

Doista, ako vjerujemo da Isus umrije i uskrsnu, onda će Bog i one koji usnuše u Isusu, privesti zajedno s njime. (1 Sol 4,14)

Okrijepljena svetim sakramentima, dana 15. siječnja 2019. blago je u Gospodinu u Zadru u 98. godini života i 68. redovništva usnula naša s. Leopolda

Sprovod drage nam pokojnice bio je u petak 18. siječnja u Splitu na groblju Lovrinac.

Ispraćaj s. Leopolde

Na blagdan sv. Stošije mučenice, u jutarnjim satima 15. siječnja 2019., naša s. Leopolda Kleva navršila je mjeru dana svoga dugog i iskustvom bogatoga životnog puta. Dobri Bog koji ju je blagoslovio dugim životom podario joj je na samom kraju i vrijeme kroz koje se sakralentalnim životom i molitvom mogla polako pripravljati na susret sa svojim Stvoriteljem. Posljednje dane provela je okružena brižnošću i ljubavlju sestara. Iako vezana uz krevet, od bistrine uma i svoga karakterističnog duha nije izgubila ništa. Zadarska sestrinska zajednica, zajedno sa župljanima, oprostila se od s. Leopolde euharistijskim slavljem u samostanskoj kapeli. Ispratili smo je s poštovanjem, ujedinjeni u molitvi za njezinu dušu i s vjerom da će joj Bog podariti puninu života u svojoj blizini. Počivala u miru Božjem!

s. Marina Fuštar

Dana 15. siječnja tijelo pokojne s. Leopolde dovezeno je iz Zadra u Split, na Lovrinac.

Sprovodni obred, na kojemu se u ime Provincije od s. Leopolde oprostila s. Andrea Nazlić, bio je 18. siječnja 2019.

Oproštajni govor provincijalne predstojnice

Dok su 15. siječnja Zadrom odjekivala zvona Katedrale sv. Stosije i pozivala na slavlje, naša se s. Leopolda Kleva u 98. godini života i 68. redovništva preselila u nebesko slavlje. Željela je da njezinu smrt oglase i zvona u rodnom joj Olibu.

S. Leopolda, krsnim imenom Klementa, rodila se u zoru 22. lipnja 1921. godine na Olibu od oca Šime-Luke i majke Marije r. Mirkov. U obitelji je bilo šestero djece. Šest razreda pučke škole završila je u rodnom mjestu. Odrasla je u vjerničkoj obitelji u kojoj se, da bi se preživjelo, uz molitvu i kramp u ruci, teško radilo. No, uz žuljave ruke i siromašnu seljačku hranu, uvijek se moglo čuti pjevanje.

Klementa je rado odlazila u crkvu na misu i ostale pobožnosti. Bila je članica društva Kćeri Marijinih. U mjestu su djelovale sestre Klanjateljice Krvi Kristove te se njima javila kada je u duši osjetila Božji poziv da postane redovnicom. Sestre su je htjele primiti, ali kako je zbog ratnih neprilika život bio nesiguran i u oskudici, rekle su joj da pričeka dok je ne pozovu. Osim te prepreke, naišla je na očevo osporavanje da podje u samostan. U tom čekanju Klementa i još jedna djevojka, Petrica Budeša, kasnije naša s. Feliksa, na brodu su susrele s. Albertu Dragojević te je pitale o mogućnosti dolaska u samostan. Dobivši pozitivan odgovor, Klementa 18. siječnja 1949. godine dolazi u Sjemenište u Zadar, gdje su tada djelovale Školske sestre franjevke, i tu ostaje u kandidaturi dvije godine. U Splitu na Lovretu 14. veljače 1951. započinje postulaturu. Na Veliku Gospu, 15. kolovoza 1951. godine, u provincijalnom središtu u Splitu oblači redovničko odijelo i započinje novicijat, te istoga dana zbog posebnih okolnosti, njezina novicijatska grupa odlazi u franjevački samostan u Makarskoj gdje provode godinu novicijata. Prve redovničke zavjete položila je 16. kolovoza 1952., a doživotne 16. kolovoza 1955. godine u Splitu.

Nakon prvih zavjeta s. Leopolda je poslana u Zagreb u samostan Majke Božje Lurdske gdje tri godine radi u praonici rublja (1952.-1955.). Potom 1955. godine kratko vrijeme djeluje kao vrtlarica u franjevačkom samostanu na Hvaru. Te iste godine je zatvorena sestrinska zajednica na Hvaru te je s. Leopolda premještena u franjevački samostan u Makarskoj i tu brine o uređivanju rublja. Već slijedeće godine odlazi u franjevački samostan u Zaostrog gdje tri godine obrađuje vrt i pomaže kod uređivanja rublja (1956.-1959.). Zatim je ponovo pet godina u samostanu Majke Božje Lurdske u Zagrebu (1959.-1964.) i brine o vrtu i isto toliko opet u Zaostrogu (1964.-1969.) gdje vrši službu sakristanke i pralje. U Pagu je dvije godine bila kuharica (1969.-1971.). Zatim pet godina djeluje u Vrlici kao sakristanka, voditeljica liturgijskog pjevanja i pralja (1971.-1976.), godinu dana u franjevačkom samostanu na Poljudu kao sakristanka i pomoći u kuhinji (1976.-1977.), četiri godine u franjevačkom samostanu i Svetištu Čudotvorne Gospe Sinjske u praonici, a nedjeljom u okolnim filijalama - Brnaze, Čitluk i Lučane - vodi liturgijsko pjevanje (1977.-1981.).

Iseljavanjem bliže rodbine s Oliba, njezina sestra i teta ostaju same i s vremenom sve nemoćnije. Stoga s. Leopolda 1981. godine traži dopuštenje Provincijalne uprave te odlazi godinu dana (1981.-1982.) na Olib i brine se o njima. Potom se vraća godinu dana u sestrinsku zajednicu u Zadru, V. Lisinskog, (1982.-1983.), pa dvije godine u Pag (1983.-1985.), te ponovo godinu dana u Zadar, V. Lisinskog (1985.-1986.) i tri godine u Sjemenište (1986.-1989.) odakle povremeno odlazi na Olib kako

bi pomogla sestri. Godine 1989. dobiva od Vrhovne uprave dozvolu za boravak izvan redovničke zajednice (1989.-1990.), a odobrenjem Kongregacije za Ustanove posvećenog života eksklastraciju od 1990. do 1993. koja je potom produžena sve do trajanja navedene potrebe. Nakon smrti sestre 2003. s. Leopolda dolazi u Pag u sestrinsku kuću i sedam godina pomaže na vrtu i kućanskim poslovima. Na osobnu molbu 2010. godine premještena je u našu kuću u Zadar, Trg Gospe Loretske 10, gdje ostaje do odlaska u vječnost.

Službu kućne predstojnice vršila je u Pagu i Vrlici. Od svih dužnosti koje je obavljala, s. Leopolda je najviše voljela raditi na vrtu. Vrt ju je podsjećao na rodni Olib kojeg je teško napuštala. I u dubokoj ga je starosti svake godine posjećivala i željela biti sa svojima koji bi povremeno dolazili iz Amerike. Voljela je pjevati, svirati, glumiti te pripovijedati dogodovštine i time razveseljavati

druge. Karakterno jaka osoba, teško je prihvaćala starost i nemoć. Posljednjih godina bila je ovisna o pomoći drugih sestara koje su je svakodnevno u invalidskim kolicima pratile na misu u župnu crkvu, na molitvu u sestrinsku kapelu i za zajednički stol. Od Božića su je snage znatnije napuštale i bila je svjesna da se bliži putovanje za nebeski Jeruzalem. Zbog toga je tražila stalnu prisutnost sestara koje su joj zaista bile blizu u svako doba dana i noći. Neka im Gospodin bude obilna nagrada!

Draga s. Leopolda, željela ste biti izmirena s Bogom i svima te ste i u oporuci, pisanim putem zatražila oproštenje od zajednice i svake pojedine sestre, kao i to da Vi svima oprštate. Neka Vam nebeski Otac bude blagi Sudac, da izmirena s njime i svima primite puninu njegova života. Počivala u miru Božjem!

s. Andrea Nazlić

S. M. Paulina Kurtović

*Blago čovjeku koji trpi kušnju:
prokušan, primit će vijenac života koji Gospodin obeća onima što ga ljube. (Jak 1,12)*

Okrijepljena svetim sakramentima, dana 30. ožujka 2019. u 81. godini života i 57. redovništva u Splitu blago je u Gospodinu usnula naša s. Paulina

Sprovod drage nam pokojnice bio je u ponедјелjak 1. travnja u Splitu na groblju Lovrinac.

Oproštajni govor provincijalne predstojnice

U subotu 30. ožujka u ranim jutarnjim satima tiho se, u 81. godini života i 57. redovništva ugasio život naše s. Pauline.

S. Paulina, krsnim imenom Ivanica, rodila se u Labinu 6. kolovoza 1938. godine, od oca Roka i majke Kate rođ. Ivković. Ivanica je bila najstarije dijete u obitelji, imala je dvije sestre i polusestru po ocu. U obitelji se u kršćanskom ozračju živjelo skromno ali ne oskudno, jer otac je radio na željeznici, a majka je bila domaćica i brinula o djeci.

Ivanica se s 23 godine odaziva Božjem pozivu i 11. rujna 1961. ulazi u samostan školskih sestara franjevaka u Splitu, u kojemu je nakon godinu dana primljena u postulaturu. Dvije godine kasnije, na svetkovinu Male Gospe, započinje godinu novicijata. Prve redovničke zavjete polaze 9. rujna 1963., a doživotne istog datuma 1968. godine, također u Splitu.

Nakon prvih zavjeta odlazi u Franjevački samostan u Sinj u kojemu, u sjeni svetišta *Majke od milosti*, nastavlja svoje redovničko služenje, najprije dvije godine u kuhinji, potom preuzima dužnost uređivanja i glaćanja rublja, pomažući i u domaćinskim poslovima. U Sinju ostaje do 1970. godine, a zatim svojom požrtvovnošću, jednostavnošću i brižnošću ostavit će trag i na drugim dvjema podružnicama, posebno u neposrednim susretima onih s kojima je dijelila svagdan, a koje su ispunile narednih dvadesetpet godina njezinog života: najprije u Franjevačkom samostanu u Makarskoj, a potom u nadbiskupskom sjemeništu "Zmajević" u Zadru.

U samostan Franjevaca trećoredaca na Ksaveru u Zagrebu došla je s. Paulina 1995. godine. I tu je punih osamnaest godina, jednako predano i zauzeto, obnašala povjerenu joj dužnost uređivanja rublja. Tjelesne snage ograničile su njezinu *vjernost u malome*, te se 2013. godine pridružuje sestrinskoj zajednici u Zagrebu na Jordanovcu, ne odustajući

ni tada potpuno od svoga služenja u zajednici. Godine 2018. vraća se u Split na Lovret odakle je počelo i na kojemu se dovršilo njezino redovničko poslanje.

Zadnju godinu života uznapredovala bolest sprječavala ju je u komunikaciji s drugima, te nije mogla izraziti svoje želje ni potrebe. No to joj nije oslabilo volju duha s kojom je svakodnevno, čak i po nekoliko puta, odlazila do Gospine kapele u samostanskom vrtu, učvršćujući se u predanju Božjoj volji. Posebno je bila pobožna i sv. Josipu. Posljednja tri mjeseca više nije ustajala iz postelje; krhko tijelo tražilo je počinak. Ispunivši mjeru svojih dana i usnuvši u korizmenom vremenu, vjerujemo da je upravo vlastito trpljenje razumijevala darovanim vremenom pripreme za prijelaz u vječnost.

Iako se naizgled nečiji životi doimaju siromašnjima od drugih, njihovo bogatstvo nije skriveno očima Onoga kojemu sve živi. Doima se kao da je i život s. Pauline bio takav. Ipak, ma kako različiti ljudski životi bili, ništa ih ne čini tako jednakima kao smrt. A svaka smrt otvara novi procijep neodgovorenim pitanjima, zatvarajući ga vjerom u Uskrsnuće.

Draga s. Paulina, hvala ti što si bila dio naše samostanske zajednice i za ono po čemu si, upravo takva kakva jesi, bila prepoznatljiva.

Brinući i o rastu svojih najbližih u vjeri i ljudskosti, riznicu života punila si malim, ljudskim očima neznatnim djelima dobrote. Sva tvoja nastojanja i uspjesi, mali možda padovi i neuspjesi, podjednako i radost i tuga i bol - sve se sada smirilo pred licem Svevišnjega. Bio ti blag i milostiv u onome što si u duši njemu donijela, i nagradio te vječnim pokojom u svojoj blizini.

Počivala u miru Božjem.

Sestre naše Družbe

- S. M. Majda Hribernig**, živjela 87 godina, u Družbi 65 godina
preminula 1. siječnja 2019., Trst
- S. M. Željka Kopić**, živjela 75 godina, u Družbi 52 godine
preminula 2. siječnja 2019., Kloštar Ivanić
- S. M. Leopolda Kleva**, živjela 97 godina, u Družbi 67 godina
preminula 15. siječnja 2019., Zadar
- S. M. Milena Galić**, živjela 78 godina, u Družbi 60 godina
preminula 31. siječnja 2019., Mostar
- S. M. Slavica Filipović**, živjela 50 godina, u Družbi 30 godina
preminula 11. ožujka 2019., Mostar
- S. M. Emanuela Kelih**, živjela 85 godina, u Družbi 65 godina
preminula 21. ožujka 2019., Celovec/Klagenfurt
- S. M. Cita Lubej**, živjela 89 godina, u Družbi 63 godine
preminula 25. ožujka 2019., Repnje
- S. M. Paulina Kurtović**, živjela 80 godina, u Družbi 56 godina
preminula 30. ožujka 2019., Split

Rodbina sestara:

- Senka s. Veronika Vuković**, sestra s. Sofije, preminula 14. prosinca 2018.
- Ante Todorić**, brat s. Ljiljane i s. Mariangele, preminuo 23. siječnja 2019.
- Ana Vučemilo**, majka s. Marije Petre, preminula 24. siječnja 2019.
- Ivica Puljiz**, brat s. Mirjane, preminuo 26. siječnja 2019.
- Josip Župić**, brat s. Rozarije i s. Bernarde, preminuo 29. siječnja 2019.
- Jozo Vučemilo**, brat s. Stjepanke, preminuo 30. siječnja 2019.
- Anka Lušić**, sestra s. Franke Babić, preminula 15. veljače 2019.
- Danica Grepo**, sestra s. Ljubomire Kustura, preminula 19. ožujka 2019.

Zahvale

Drage sestre,
nakon duge i teške bolesti u KBC Dubrava u Zagrebu preminula je moja sestra Veronika, franjevka od Bezgrješne. Pokopana je 18. prosinca 2018. na gradskom groblju Kvanj u Šibeniku. Duboka sam dirnuta vašom pažnjom koju ste iskazale meni i mojoj obitelji na posljednjem ispraćaju moje drage sestre Veronike. U svoje ime i u ime moje obitelji iskreno zahvaljujem svim sestrama koje su je ispratile i onima koje su nam iskazale sućut pisanim putem. U svoje molitve preporučite dušu moje pokojne sestre. Neka je Gospodin primi u svoj zagrljaj.

Vaša s. Sofija Vuković

Tvojim se vjernima, Gospodine, život mijenja a ne oduzima (iz liturgije sprovoda). U toj vjeri naša se obitelj rastala od našeg iznenada preminulog brata Ante.

Hvala svim sestrama koje su bile s nama u zajedništvu vjere, izrazile nam sućut i bile na sprovodu.

Naš brat Ante je za svoj vjernički život izabrao pjesmu *Kakav prijatelj je Isus*. Vjerujemo da ga je Krist nagradio za njegov plemeniti život sretnom vječnošću u svome Kraljevstvu.

s. Ljiljana i s. Mariangela Todorić

Drage sestre,
Bog je pozvao mog dragog brata Ivicu k sebi da počiva u miru Njegovu.

U ovom tužnom i bolnom trenutku osjetili smo Božju blizinu, Njegovu utjehu i snagu. A preko vas sestre, doživjela sam da ste srcem i mislima bile uz nas, dijelile sve s nama, pratile nas molitvom. Ja i moja obitelj osjetili smo vašu podršku, iskreno suosjećanje, ljubav, utjehu i blizinu, što nam je davalno snagu, mir te jačalo naše zajedništvo i povezanost.

Od mene i moje obitelji od srca hvala svim sestrama! Hvala na molitvama, sudjelovanjem na sahrani, na plemenitim gestama, riječima kojima ste pokazale da ste uz nas! Bile ste dio moje obitelji, pratite nas i dalje svojom molitvom.

Bogu hvala na našem zajedništvu. Neka nas sve prati Njegov blagoslov!

s. Mirjana Puljiz

Drage sestre,

dok naši mili i dragi polako odlaze i pune Jeruzalemsku nebesku Crkvu, mi u sebi tiho uz molitvu šapućemo *zbogom i doviđenja*. U tim rastancima i mi smo u jednoj osobitoj blizini jedni drugima. Hvala Bogu za to. Ovim putem, drage sestre, svima zajedno i svakoj ponaosob zahvaljujemo za vašu prisutnost na ispraćaju našeg brata Josipa kao i za svaki drugi način izraza sućuti koji ste nam uputile. U ime uže i šire obitelji još jednom ona mala, ali od srca izrečena riječ HVALA s preporukom u molitve njegovu dušu i dušu svih naših pokojnika.

Zahvalne s. Rozarija i s. Bernarda Župić

ANA VUČEMILO

1937. – 2019.

*Dragocjena je u očima Gospodnjim smrt pobožnika njegovih.
(Ps 116,15)*

Koliko se god u vjeri pripremali i u kršćanskoj nadi prihvatali blaženi prijelaz u vječnost, dan ovozemnog rastanka od dragih osoba uvijek dođe prerano. Iako je dugi niz godina poboljevala, ipak je nas, djecu, iznenadio odlazak drage nam majke. Njezino se plemenito srce do kraja istrošilo žrtvujući se s ljubavlju za svoju obitelj, do zadnjega dana. Strpljiva u bolesti i bez posebnih zahtjeva, usrdno je molila Boga za milost da nikomu ne padne na teret. I molitva joj bi uslišana! Usnula je u Gospodinu 24. siječnja 2019. godine.

A njezino tiho umiranje zapravo već prije 35 godina kada je izgubila čvrst oslonac u ovozemaljskom životu, svoga muža. Unatoč križevnom životnom putu, voljela je živjeti. Sve svoje pouzdanje i sigurnost imala je u Gospodinu. U svim poteškoćama potpuno predana u volju Božju i majčinski zagovor Čudotvorne Gospe Sinjske, nije očajavala niti se tužila. Naprotiv, znala bi reći: "Bože, ako mi je ovo malo, ti mi još daj". Umrijevši sebi, samozatajno je živjela za svoju djecu, svoje unuke i prounuke.

U vjeri i nadi u kojoj je moja majka živjela i nas svoju djecu odgajala, vjerujem da je ona već našla blaženi smiraj u zagrljaju Oca nebeskoga. I da zajedno sa svojim mužem, mojim dragim ocem Nikolom, uživa radost vječne slave.

Zahvaljujem Bogu i svojoj dobroj majci za njezin uzoran život bogat svjedočanstvom vjere. U svoje ime i u ime moje braće zahvaljujem i svima vama, drage sestre, koje ste se svojom

prisutnošću pridružile molitvenom ispraćaju u sprovodnim obredima i svojim pjevanjem uzveličale misno slavlje u crkvi Sv. Kafe u rodnim mi Lučanima. Neka vam svima Gospodin obilno uzvrati! Sve vas pratio moćni zagovor Majke od mislosti - naše drage Gospe Sinjske!

Vaša u Kristu s. Marija Petra Vučemilo

Drage sestre!

Po Božjem promislu moj dragi brat Jozo navršio je mjeru dana svojih na zemlji - 88 godina - i preselio se u vječnost. Mnoge ste mi izrazile svoju sućut, od srca hvala svima. Osobito hvala vama, sestre, koje ste ga svojom nazočnošću i molitvom ispratile na posljednje ovozemaljsko počivalište.

Vaša s. Stjepanka Vučemilo

Drage sestre !

U svoje ime i u ime obitelji moje pokojne sestre Anke, toplo se zahvaljujem svim sestrama i prijateljima na izrazima sućuti i molitvama, želeći joj vječni mir u Očevu zagrljaju.

Zahvalna s. Franka Babić

“Bože, Ti mi bijaše učitelj od mladosti moje!” (Ps 71,17)

Bijaše to geslo Danice Grepo, rođene Kustura, i u toj nadi je živjela svojih nepunih 90 godina, znajući da je ni u starosti Bog neće zapustiti. I nije ju napustio, premda je imala težak životni put. Nastojala je živjeti kao prava kršćanka u krilu katoličke Crkve i u tom je duhu odgajala svoje četvero djece.

Učlanjena u Svjetovni franjevački red, voljela je franjevačke svece, a posebno sv. Franju i sv. Antu. A za sretnu smrt posebno se utjecala sv. Josipu, na čiju je svetkovinu 19. ožujka 2019. prešla iz vremenitog u vječni život.

Zahvaljujem svim sestrama za sućut i molitve za moju pokojnu sestru Danicu. Svima Gospodin uzvratio u svojoj preobilnoj ljubavi!

U Kristu s. Ljubomira Kustura

PRILOZI

Baštinici Kristovi

Poruka prigodom Dana posvećenog života 2019.

Poštovane redovnice, redovnici i laici posvećeni u svijetu,
drage sestre i draga braćo u Kristu!

1. Još je sv. papa Ivan Pavao II. podsjetio Bogu posvećene osobe da je evanđeosko siromaštvo vrijednost samo po sebi, "budući da naslijedovanjem siromašnog Krista doziva prvo od Blaženstava... Međutim, upravo zbog toga ono snažno osporava idolopoklonstvo mamone, predstavljajući se kao proročki apel u odnosu na društvo koje, u tolikim bogatim dijelovima svijeta, dolazi u opasnost da izgubi smisao za mjeru i sam smisao stvari." U nastavku je papa naglasio: "Od posvećenih osoba se dakle traži obnovljeno i snažno evanđeosko svjedočanstvo samoodricanja i uzdržljivosti, u stilu bratskoga života nadahnuta kriterijima jednostavnosti i gostoljubivosti, i kao primjer onima koji ostaju ravnodušni pred potrebama bližnjega. To će svjedočanstvo, naravno, biti popraćeno povlaštenom ljubavlju prema siromasima i očitovat će se na osobiti način u dijeljenju životnih uvjeta s onima koji su razbaštinjeni u najvećoj mjeri" (*Vita consecrata*, 90).

2. Više od dvadeset godina nakon što su napisane ove riječi, suočeni smo s različitim skupinama ljudi koji su "razbaštinjeni". Na um dolaze brojni migranti koji iz različitih siromašnijih i različitim nevoljama pogodenih dijelova svijeta dolaze do Europe. U susretu s konkretnim osobama ne smije se zaboraviti Isusove riječi: "Što god učiniste jednomu od ove moje najmanje braće, meni učiniste" (Mt 25,40), koje je i papa Franjo snažno istaknuo u apostolskoj pobudnici *Radujte se i kličite*: "U tom pozivu da ga prepoznamo u siromašnima i patnicima, otkriva se sâmo srce Krista, njegovi najdublji osjećaji i izbori, kojima se svaki svetac nastoji suočiti" (*Gaudete et exsultate*, 96). Svaka osoba koja trpi, za svakoga kršćanina, a osobito za svaku Bogu posvećenu osobu, lik je trpećeg Krista.

3. Na um dolaze također oni "razbaštinjeni" koji su iz različitih razloga prisiljeni napustiti našu domovinu kako bi potražili sigurniji život u inozemstvu. U njihovim se motivacijama najčešće iščitava određeno beznađe. Upravo su Bogu posvećene osobe pozvane biti znak nade. Ova nada započinje u nutarnjoj obnovi svake osobe, a raste kroz zajedničko svjedočenje. Pritom, posvećene zajednice svjedoče o jednom drugom "odlasku". Sveti Ivan Pavao II. kaže: »'Odlazak' je temeljni izraz objave, na koji se poziva cijela povijest spasenja, i koji izražava duboki smisao pashalne tajne, tema osobito draga duhovnosti posvećenoga života i koja dobro pokazuje njezino značenje" (*Vita consecrata*, 40). Riječ je o Isusovu "odlasku" o kojem su na gori Preobraženja s Isusom razgovarali Mojsije i Ilija (usp. Lk 9,31). U svjetlu toga "odlaska", Bogu posvećene osobe trebale bi se čuvati beznađa i tjeskobe, bez obzira na društvene životne uvjete.

4. Dovodi nas to i do onog subjektivnog osjećaja "razbaštinjenosti" koji se može pojaviti kod samih posvećenih osoba, a obično je praćen beznađem. Izgubivši evanđeosku slobodu za Krista i predanost zavjetu poslušnosti, ponekad se dogodi da svaka odluka poglavara ili neželjeni premještaj u osobama rađaju neprihvatanje, a onda i tjeskobu i beznađe. Svaka Bogu posvećena osoba, već u trenutku svoga zavjetovanja ili polaganja obećanja, sama se razbaštinila. Isus je rekao: "Tko god ostavi kuće, ili braću, ili sestre, ili oca, ili majku, ili ženu, ili djecu, ili polja poradi imena mojega, stostruko će primiti i život vječni baštiniti" (*Mt 19,29*). Bogu posvećena osoba sama se razbaštinila da bi primila mnogo veću baštinu. Zapravo, Bogu posvećene osobe proročki su znak svim kršćanima da su svi Kristovi vjernici "baštinici Božji, a subaštinici Kristovi" (*Rim 8,17*).

Želeći najprije svima vama, Bogu posvećenim osobama, da sve činite kako biste doista bili baštinici Božji i subaštinici Kristova, želja nam je da vaš život bude znak nade za sve one koji su na zemlji razbaštinjeni!

Od srca vam želimo blagoslovjen Dan posvećenog života!

O blagdanu Obraćenja svetoga Pavla, 25. siječnja 2019.

*U ime Vijeća Hrvatske biskupske konferencije
za ustanove posvećenoga života i družbe apostolskoga života,
msgr. Zdenko Križić, predsjednik*

*U ime Hrvatske redovničke konferencije,
s. Ana Marija Antolović, predsjednica*

Molitvena nakana Lemontske provincije

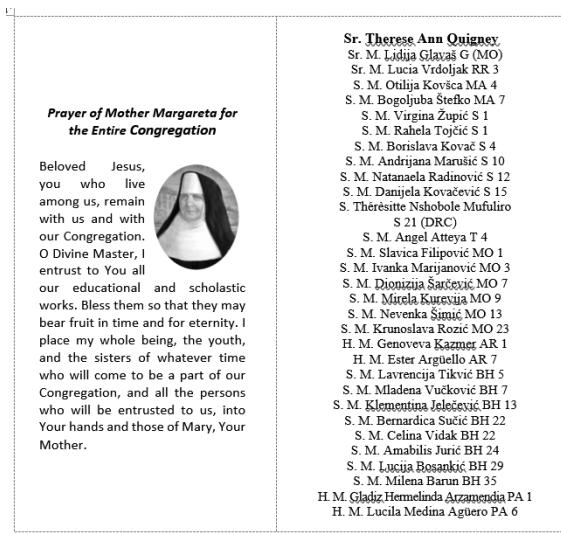
1390 Main Street
Lemont, IL 60439 - 9736

25. veljače 2019.

Poštovana Vrhovna/Provincijalna/Regionalna predstojnice,

Jedan način na koji Lemontska provincija Sv. Franje Asiškoga želi biti povezani sa sestrama drugih provincija, jest molitva za sve sestre u Družbi.

Svaka sestra u Lemantu dobila je sličicu Majke Margarite s molitvom na čijoj su poledini imena sestara iz drugih provincija, Regije, itd. kako se niže vidi na uzorku.

Podaci su uzeti iz "malog" Kongregacijskog godišnjaka 2017./2018. godine. Imena sestara koje su preminule od veljače 2018. do 20. veljače 2019. nisu uključena. Svaka od 30 sestara u Lemantu dobila je 29-30 imena iz ovog Godišnjaka. Podrazumijeva se da su neke sestre zbog promjena u protekloj godini u drugim kućama. Bilo bi nam draga da ih obavijestite da su uključene u molitvu.

Ovom pismu priložen je popis sestara vaše provincije/Regije i sestara iz Lemonta koje za njih mole. Za njih će moliti od 6. ožujka do 13. rujna 2019. godine. Kod imena svake sestre dopisano je veliko slovo koje označava provinciju/Regiju te broj koji označava redni broj podružnice u provinciji/Regiji. Primjerice MA 1 znači Mariborska provincija podružnica pod brojem 1.

Neka Bog blagoslovi svaku od nas da u zahvalnosti hodimo ususret našoj 150. obljetnici.

Sr. Patricia Kolenda

Sr. Patricia Kolenda, provincijalna predstojnica, Lemont, IL

SPLIT

S. M. Andrea Nazlić S 1	Sr. M. Jude Marie Naiden L2
S. M. Ljiljana Todorić S 1	Sr. M. Ann Barbara Plavac L3
S. M. Matilda Čarić S 1	Sr. M. Veronica Kovas L3
S. M. Serafika Balajić S 1	Sr. M. Thomasine Novakovich L3
S. M. Aleksija Sardelić S 1	Sr. M. Alexine Brdas L3
S. M. Teofila Mastelić S 1	Sr. M. Kathryn Frankovich L3
S. M. Branimira Čarić S 1	Sr. M. Anna Raguz L3
S. M. Konzolata Glibotić S 1	Sr. M. David Markuz L3
S. M. Bernardica Jenjić S 1	Sr. M. Marjorie Westendorf L4
S. M. Elizabeta Župić S 1	Sr. M. Sandra Zorko L4
S. M. Estera Žaknić S 1	Sr. Maryann Dosen L4
S. M. Laurencija Mravak S 1	Sr. M. Jimene Alviani G
S. M. Zdravka Marić S 1	Sr. M. Patricia Kolenda L1
S. M. Virgina Župić S 1	Sr. M. Therese Ann Quigney L1
S. M. Zorana Penić S 1	Sr. M. Celeste Stazinski L1
S. M. Nazarija Koljanin S 1	Sr. M. Paula Nasenbeny L1
S. M. Judita Čovo S 1	Sr. Cynthia Drozd L2
S. M. Lucija Lagator S 1	Sr. M. Celine Gersic L1
S. M. Aleksija Marušić S 1	Sr. M. Kathleen Vugrinovich L1
S. M. Ljubomira Kustura S 1	Sr. M. Annette Shircel L1
S. M. Branka Barun S 1	Sr. M. Barbara Markovich L1
S. M. Vida Hrsto S 1	Sr. M. Lois Matusiak L1
S. M. Darija Bota S 1	Sr. Mary Francis Werner L1
S. M. Edita Šolić S 1	Sr. Mary Terese Giblin L1
S. M. Danijela Bilić S 1	Sr. M. Susan Catherine Wade L1
S. M. Fabijana Balajić S 1	Sr. M. Georgine Hroma L2
S. M. Anizija Šućur S 1	Sr. M. Regina Marie Draznak L2
S. M. Ema Damjanović S 1	Sr. M. Maria Goretti Domovic L2
S. M. Roza Totić S 1	Sr. M. Germaine Sulak L2
S. M. Dominika Grgat S 1	Sr. M. Francine Hribar L2
S. M. Nedjeljka Milanović-Litre S 1	Sr. M. Jude Marie Naiden L2
S. M. Ljerka Bilobrk S 1	Sr. M. Ann Barbara Plavac L3
S. M. Karolina Bašić S 1	Sr. M. Veronica Kovas L3
S. M. Smiljana Runje S 1	Sr. M. Thomasine Novakovich L3
S. M. Maristela Bašić S 1	Sr. M. Alexine Brdas L3
S. M. Mirta Vranjković S 1	Sr. M. Kathryn Frankovich L3

S. M. Izabela Tojčić S 1	Sr. M. Anna Raguz L3
S. M. Karmen Knezović S 1	Sr. M. David Markuz L3
S. M. Većenega Dovranić S 1	Sr. M. Marjorie Westendorf L4
S. M. Mirja Tabak S 1	Sr. M. Sandra Zorko L4
S. M. Davorka Knezović S 1	Sr. Maryann Dosen L4
S. M. Animira Jurić S 1	Sr. M. Jimene Alviani G
S. M. Jozefa Lučić S 1	Sr. M. Patricia Kolenda L1
S. M. Rahela Tojčić S 1	Sr. M. Therese Ann Quigney L1
S. M. Milka Čotić S 1	Sr. M. Celeste Stazinski L1
S. M. Lidija Čotić S 1	Sr. M. Paula Nasenbeny L1
S. M. Senka Jenjić S 1	Sr. Cynthia Drozd L2
S. M. Tamara Bota S 1	Sr. M. Celine Gersic L1
S. M. Tabita Protrka S 1	Sr. M. Kathleen Vugrinovich L1
S. M. Rebeka Anić S 1	Sr. M. Annette Shircel L1
S. M. Stela Mijić S 1	Sr. M. Barbara Markovich L1
S. M. Marija Petra Vučemilo S 1	Sr. M. Lois Matusiak L1
S. M. Ivona Baković S 1	Sr. Mary Francis Werner L1
S. M. Marija Perpetua Kaša S 1	Sr. Mary Terese Giblin L1
S. M. Anita Perkušić S 1	Sr. M. Susan Catherine Wade L1
S. M. Martina Aračić S 1	Sr. M. Georgine Hroma L2
S. M. Lidija Bernardica Matijević S 1	Sr. M. Regina Marie Dražnak L2
S. M. Nada Dolić S 1	Sr. M. Maria Goretti Domovic L2
S. M. Marina Fuštar S 1	Sr. M. Germaine Sulak L2
S. M. Marija Matanović S 1	Sr. M. Francine Hribar L2
S. Vlatka Katkić S 1	Sr. M. Jude Marie Naiden L2
S. M. Terezina Bašić S 2	Sr. M. Ann Barbara Plavac L3
S. M. Karla Brečić S 2	Sr. M. Veronica Kovas L3
S. M. Dobroslava Vranjković S 2	Sr. M. Thomasine Novakovich L3
S. M. Sofija Vuković S 2	Sr. M. Alexine Brdas L3
S. M. Jasna Kasalo S 2	Sr. M. Kathryn Frankovich L3
S. M. Matija Drmić S 2	Sr. M. Anna Raguz L3
S. M. Antonela Malenica S 2	Sr. M. David Markuz L3
S. M. Ilinka Lovrić S 3	Sr. M. Marjorie Westendorf L4
S. M. Venancija Džimbeg S 3	Sr. M. Sandra Zorko L4
S. M. Valentina Žeravica S 3	Sr. Maryann Dosen L4
S. M. Marija Ivana Oltran S 3	Sr. M. Jimene Alviani G
S. M. Celestina Masnić S 4	Sr. M. Patricia Kolenda L1
S. M. Borislava Kovač S 4	Sr. M. Therese Ann Quigney L1

S. M. Tihoslava Bilokapić S 4	Sr. M. Celeste Stazinski L1
S. M. Sidonija Radić S 4	Sr. M. Paula Nasenbeny L1
S. M. Mladenka Matić S 4	Sr. Cynthia Drozd L2
S. M. Mirna Puljiz S 5	Sr. M. Celine Gersic L1
S. M. Eugenija Bešlić S 5	Sr. M. Kathleen Vugrinovich L1
S. M. Željka Čeko S 5	Sr. M. Annette Shircel L1
S. M. Božidara Kottek S 6	Sr. M. Barbara Markovich L1
S. M. Leonita Tabak S 6	Sr. M. Lois Matusiak L1
S. M. Milena Gelo S 6	Sr. Mary Francis Werner L1
S. M. Zorislava Radić S 7	Sr. Mary Terese Giblin L1
S. M. Vinka Čovo S 7	Sr. M. Susan Catherine Wade L1
S. M. Mira Kamber S 7	Sr. M. Georgine Hroma L2
S. M. Ivana Džimbeg S 7	Sr. M. Regina Marie Draznak L2
S. M. Agneza Masnić S 7	Sr. M. Maria Goretti Domovic L2
S. M. Marislava Samardžić S 8	Sr. M. Germaine Sulak L2
S. M. Franka Babić S 8	Sr. M. Francine Hribar L2
S. M. Sebastijana Stanić S 8	Sr. M. Jude Marie Naiden L2
S. M. Mara Pervan S 8	Sr. M. Ann Barbara Plavac L3
S. M. Marta Škorić S 8	Sr. M. Veronica Kovas L3
S. M. Krescencija Domazet S 9	Sr. M. Thomasine Novakovich L3
S. M. Anka Cvitković S 9	Sr. M. Alexine Brdas L3
S. M. Dragica Karlić S 9	Sr. M. Kathryn Frankovich L3
S. M. Jozefina Ćosić S 10	Sr. M. Anna Raguz L3
S. M. Egidija Vučemilo S 10	Sr. M. David Markuz L3
S. M. Beata Milas S 10	Sr. M. Marjorie Westendorf L4
S. M. Stjepanka Vučemilo S 10	Sr. M. Sandra Zorko L4
S. M. Vitomira Damjanović S 10	Sr. Maryann Dosen L4
S. M. Ivanka Mravak S 10	Sr. M. Jimene Alviani G
S. M. Tatjana Labrović S 10	Sr. M. Patricia Kolenda L1
S. M. Andrijana Marušić S 10	Sr. M. Therese Ann Quigney L1
S. M. Paulina Kurtović S 10	Sr. M. Celeste Stazinski L1
S. M. Bernarda Župić S 10	Sr. M. Paula Nasenbeny L1
S. M. Emanuela Ercegovac S 10	Sr. Cynthia Drozd L2
S. M. Hedviga Bandić S 10	Sr. M. Celine Gersic L1
S. M. Gertruda Džimbeg S 10	Sr. M. Kathleen Vugrinovich L1
S. M. Damira Gelo S 10	Sr. M. Annette Shircel L1
S. M. Marina Gelo S 10	Sr. M. Barbara Markovich L1
S. M. Zvjezdana Bajan S 10	Sr. M. Lois Matusiak L1

S. M. Ljubica Bilobrk S 10	Sr. Mary Francis Werner L1
S. M. Ljiljanka Marić S 10	Sr. Mary Terese Giblin L1
S. M. Mariangela Todorić S 10	Sr. M. Susan Catherine Wade L1
S. M. Melanija Vojković S 10	Sr. M. Georgine Hroma L2
S. M. Ana Jukić S 10	Sr. M. Regina Marie Draznak L2
S. M. Sanja Stojić S 10	Sr. M. Maria Goretti Domovic L2
S. M. Jelena Lončar S 10	Sr. M. Germaine Sulak L2
S. M. Luca Petrović S 10	Sr. M. Francine Hribar L2
S. M. Diana Dolić S 10	Sr. M. Jude Marie Naiden L2
S. M. Helena Rašić S 10	Sr. M. Ann Barbara Plavac L3
S. M. Lujza Plavša S 11	Sr. M. Veronica Kovas L3
S. M. Silvana Klapež S 11	Sr. M. Thomasine Novakovich L3
S. M. Nada Masnić S 11	Sr. M. Alexine Brdas L3
S. M. Vesna Lapenda S 11	Sr. M. Kathryn Frankovich L3
S. M. Mladena Runje S 12	Sr. M. Anna Raguz L3
S. M. Ksenija Balajić S 12	Sr. M. David Markuz L3
S. M. Trpimira Penić S 12	Sr. M. Marjorie Westendorf L4
S. M. Vitalija Križan S 12	Sr. M. Sandra Zorko L4
S. M. Marija Jelena Mijić S 12	Sr. Maryann Dosen L4
S. M. Vjera Gulić S 12	Sr. M. Jimene Alviani G
S. M. Leonka Bošnjak Čovo S 12	Sr. M. Patricia Kolenda L1
S. M. Natanaela Radinović S 12	Sr. M. Therese Ann Quigney L1
S. M. Davorina Jurić S 13	Sr. M. Celeste Stazinski L1
S. M. Vendelina Mijić S 13	Sr. M. Paula Nasenbeny L1
S. M. Dragutina Krolo S 13	Sr. Cynthia Drozd L2
S. M. Ambrozija Ćaleta S 13	Sr. M. Celine Gersic L1
S. M. Marijana Rimac S 13	Sr. M. Kathleen Vugrinovich L1
S. M. Kruna Plazonić S 13	Sr. M. Annette Shircel L1
S. M. Blagoslava Lončar S 13	Sr. M. Barbara Markovich L1
S. M. Lucija Bilokapić S 13	Sr. M. Lois Matusiak L1
S. M. Pavlimira Šimunović S 14	Sr. Mary Francis Werner L1
S. M. Filipa Smoljo S 14	Sr. Mary Terese Giblin L1
S. M. Magdalena Višić S 14	Sr. M. Susan Catherine Wade L1
S. M. Radoslava Bralo S 15	Sr. M. Georgine Hroma L2
S. M. Rozarija Župić S 15	Sr. M. Regina Marie Draznak L2
S. M. Verena Masnić S 15	Sr. M. Maria Goretti Domovic L2
S. M. Božena Duvnjak S 15	Sr. M. Germaine Sulak L2
S. M. Genoveva Milanović S 15	Sr. M. Francine Hribar L2

S. M. Margarita Marušić S 15	Sr. M. Jude Marie Naiden L2
S. M. Gracija Damjanović S 15	Sr. M. Ann Barbara Plavac L3
S. M. Sabina Radas S 15	Sr. M. Veronica Kovas L3
S. M. Melhiora Biošić S 15	Sr. M. Thomasine Novakovich L3
S. M. Berislava Tkalić S 15	Sr. M. Alexine Brdas L3
S. M. Mihelina Čirjak S 15	Sr. M. Kathryn Frankovich L3
S. M. Milijana Kulić S 15	Sr. M. Anna Raguz L3
S. M. Miljenka Biošić S 15	Sr. M. David Markuz L3
S. M. Ivka Piplović S 15	Sr. M. Marjorie Westendorf L4
S. M. Antonija Jurić S 15	Sr. M. Sandra Zorko L4
S. M. Miranda Škopljanc-Maćina S 15	Sr. Maryann Dosen L4
S. M. Gabrijela Damjanović S 15	Sr. M. Jimene Alviani G
S. M. Rita Maržić S 15	Sr. M. Patricia Kolenda L1
S. M. Danijela Kovačević S 15	Sr. M. Therese Ann Quigney L1
S. M. Mirjana Puljiz S 15	Sr. M. Celeste Stazinski L1
S. M. Ilijana Pripušić S 16	Sr. M. Paula Nasenbeny L1
S. M. Bonifacija Barun S 16	Sr. Cynthia Drozd L2
S. M. Noëlla Mizinzi S 17 (DRC)	Sr. M. Celine Gersic L1
S. M. Mirjam Penić S 17 (DRC)	Sr. M. Kathleen Vugrinovich L1
S. M. Marie-Louise Kaswera S 17 (DRC)	Sr. M. Annette Shircel L1
S. M. Emilienne Nankafu S 17 (DRC)	Sr. M. Barbara Markovich L1
S. M. Brigitte Nsimire Machumu S 17 (DRC)	Sr. M. Lois Matusiak L1
S. Anny Furaha Kahimire S 17 (DRC)	Sr. Mary Francis Werner L1
S. M. Klaudija Todorić S 18	Sr. Mary Terese Giblin L1
S. M. Natalija Vučković S 18	Sr. M. Susan Catherine Wade L1
S. M. Vedrana Ivišić S 18	Sr. M. Georgine Hroma L2
S. M. Katarina Čotić S 18	Sr. M. Regina Marie Draznak L2
S. M. Andjela Milas S 19	Sr. M. Maria Goretti Domovic L2
S. M. Damjana Damjanović S 19	Sr. M. Germaine Sulak L2
S. M. Immaculée Mauwa Kashera S 20 (DRC)	Sr. M. Francine Hribar L2
S. M. Noëlla Kajibwami Namasonga S 20 (DRC)	Sr. M. Jude Marie Naiden L2
S. Anne-Marie Mukundwa Kalinga S 20 (DRC)	Sr. M. Ann Barbara Plavac L3
S. Elisabeth Habamungu Mirindi S 20 (DRC)	Sr. M. Veronica Kovas L3
S. M. Mislava Prkić S 21 (DRC)	Sr. M. Thomasine Novakovich L3

S. M. Erika Dadić S 21 (DRC)	Sr. M. Alexine Brdas L3
S. M. Romana Baković S 21 (DRC)	Sr. M. Kathryn Frankovich L3
S. M. Samuela Šimunović S 21 (DRC)	Sr. M. Anna Raguz L3
S. M. Espérance Casinga S 21 (DRC)	Sr. M. David Markuz L3
S. M. Adriana Galić S 21 (MO)	Sr. M. Marjorie Westendorf L4
S. M. Seraphine Fazila Kanyere Karambu S 21 (DRC)	Sr. M. Sandra Zorko L4
S. Antoinette Mapendo Barhafunwa S 21 (DRC)	Sr. Maryann Dosen L4
S. Espérance Tumaini Safari S 21 (DRC)	Sr. M. Jimene Alviani G
S. Vénérande Linalyavuta Kavugho S 21 (DRC)	Sr. M. Patricia Kolenda L1
S. Thérèsite Nshobole Mufuliro S 21 (DRC)	Sr. M. Therese Ann Quigney L1
S. Françoise Ciragane Zihalirwa S 21 (DRC)	Sr. M. Celeste Stazinski L1
S. M. Françoise Balibuno Ciza S 22 (DRC)	Sr. M. Paula Nasenbeny L1
S. M. Blaženka Barun S 22 (DRC)	Sr. Cynthia Drozd L2
S. M. Mirabilis Višić S 22 (DRC)	Sr. M. Celine Gersic L1
S. Pascaise Nsmire Bigabwa S 22 (DRC)	Sr. M. Kathleen Vugrinovich L1
S. Marie-Noëlla Neema Graywamulune S 22 (DRC)	Sr. M. Annette Shircel L1
Sr. M. Klara Šimunović G (SP)	Sr. M. Patricia Kolenda L1
Sr. M. Zrinka Čotić G (SP)	Sr. M. Celine Gersic L1
Sr. M. Julienne Rasoamanambina RR 1 DRC	Sr. M. David Markuz L3

HRVATSKA BISKUPSKA KONFERENCIJA
Vijeće za život i obitelj
 Ksaverska cesta 12a, HR-10000 Zagreb

Prot. br. VŽO-9/2019.
 Dubrovnik, 1. ožujka 2019.

Molitvena devetnica „Hrvatska moli za život!“

(25. ožujka – 25. prosinca 2019.)

Poštovana s. Ana Marija,

u prigodi Dana života 2019. Vijeće HBK za život i obitelj uputilo je prigodnu poruku »Savjest u svjetlu zakona ljubavi« na kraju koje je pozvalo na ustrajnu molitvu u cilju »promjene društvene svijesti kako bi se stvorili zakonski i svi drugi preduvjeti za zaštitu ljudskoga života u svim njegovim fazama od začeća do naravne smrti«.

Polazeći od toga, a u kontekstu donošenja zakona kojim bi se regulirao pobačaj, članovi Vijeća zajedno s nad/biskupijskim povjerenicima za pastoral braka i obitelji su na zajedničkoj sjednici, održanoj 25. siječnja 2019. u Zagrebu, predložili da se uputi prijedlog da se u našim nad/biskupijama organizira molitvena devetnica „Hrvatska moli za život“, odnosno da se svakog 25. u mjesecu tijekom devet mjeseci, počevši od Blagovijesti 25. ožujka pa do Božića 25. prosinca 2019., u našim župama i drugim mjestima molitve, moli na ovu nakanu, kako bismo od naroda koji demografski izumire mogli postati »narod života« (usp. EV 79).

Ovim bismo dopisom željeli o ovome obavijesti i Hrvatsku redovničku konferenciju, sa zamolbom da se, sukladno svojoj ulozi u obiteljskom pastoralu (Direktorij za obiteljski pastoral, 69), u ovu molitvenu devetnicu uključe i redovničke zajednice u Republici Hrvatskoj.

S nadom da će ova inicijativa naići na plodno tlo i u našim redovničkim zajednicama, unaprijed Vam zahvaljujem te Vas u Gospodinu srdačno pozdravljam!

U privitku dostavljam neke prijedloge koje je pripravio Ured HBK za život i obitelj.

+ Mate Uzinić

Mate Uzinić,
 dubrovački biskup
 i predsjednik Vijeća HBK za život i obitelj

HRVATSKA REDOVNIČKA KONFERENCIJA
 s. Ana Marija Antolović, predsjednica
 Slavoljuba Bulvana 4
 HR-10000 Zagreb
konferencija@redovnistvo.hr

Izdaje:

Provincijalat Provincije Presvetoga Srca Isusova
školskih sestara franjevaka Krista Kralja
21000 Split, Lovretska 9
Tel.: 021/ 319-805
Faks: 021/ 319-358

E-mail:

ssf.odjeci@gmail.com
skolske-sestre-franjevke@st.ht.hr

web:

skolske-sestre-franjevke.hr

Odgovara:

s. Andrea Nazlić

Uredništvo:

s. Karolina Bašić
s. Diana Dolić
s. Natanaela Radinović
s. Mirjana Puljiz

Naslovница:

s. Karolina Bašić

Oblikovanje:

Silvio Družetić

Tisk:

Jafra-print d.o.o.

